

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ನಾನು ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡುತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ೪-೫ ಕಾಲ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಆ ಪೈಕಿ ಒಂದಕ್ಕೂ ಇದುವರೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದರಂತೆ ನಾವು ಕಾಲ್‌ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ೪ ರಂತೆ ಕಾಲ್‌ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಕಾಲ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ಶ್ರೀ ಸೈನಿಕ್ ಅವರು ಅಬ್ಜಕ್ಷನ್ ರೈಜ್ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

OFFICIAL RESOLUTION

(re: Naming the State as “Karnataka”)

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ. ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸಂವಿಧಾನಕರಗಳಿಂದ ಬರೆಯಿತಕ್ಕಂಥ ಮಹಾಸುದ್ದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ರೋಮಾಂಚನವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆ, ಭವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸುವುದಾದರೆ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ತಪ್ಪು ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮೂರೂಮುಕ್ಕಾಲು ಘಳಿಗೆ ಚನ್ನದ ಮಳೆ ಕರೆದು ಮುತ್ತು, ರತ್ನ ವೈಭವವನ್ನು ನಮರತ್ತಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದ ಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಸಂಪದ್ವೇಷವಾದ ರಾಜ್ಯದ ಜಾತಿ ಪರಿಕರೆಯ ಧಾಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಚಿದ್ರಚಿದ್ರವಾಗಿ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾಥರಾಗಿ ಬಹಳ ಕಾಲ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿ ಈಗ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡದ ಜನತೆಯೆಲ್ಲಾ ಒಂದುಗೂಡಿದರೂ ಕೂಡ, ತಮ್ಮ ಮಾತೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ ಕೂಗತಕ್ಕಂಥಹ ಸುಯೋಗವು ಈಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ.

ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ರಚನೆಯಾದ ತರುವಾಯ ಕೆಲವೇ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅವರವರ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಈ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಬದಲಾಗದೆ ಇದ್ದದ್ದು ನಮ್ಮ ದಾದ್ಯೆವ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಶಿಲ್ಪಾಕಲಾ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಶಿಲ್ಪಿಯಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇದೇ ರೀತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕಾಗಿ ಅಹರ್ನಿಶೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವನಹಳ್ಳಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರಾಜ ಹತ್ತಿರಥರು ಕೂಡ ಅಂದಿನ ರಾಜಕೀಯದ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ವಿಫಲರಾದಂತೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹವನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ನಮ್ಮ ನಾಯಕ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸೀಕೆರವರನ್ನು ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿಮನ್ಯು’ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು ಒಂದೆ ತಾವೂ ಕೂಡ ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ವಾಗಿದ ರೂ ಕೂಡ. ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಬಹಳ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಒಲಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ನಾಡಿಯನ್ನು ಮೀಡಿದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಮಹದಾ ದೈವದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸೀಕೆರವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಎತ್ತದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಈ ನಾಮಕರಣ ಕೇವಲ ಕನಸಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ಕಾರ್ಯ ಇಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಒಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ಏನೋದರೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಲು ಕಾರಣಪುರಸ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಿಂದ ರಾಜಾರ್ಜಿ ಎಂದು ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಂಡಂಥ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಅನೇಕ ಬಿರುದುಬಾಲಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೋಗಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ಓಡೆಯರ್ ಅವರಿಗೆ ಕೂಡಾ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಒಂದುಗೂಡಿಸಬೇಕು, ತಾವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಹಾರಾಜರನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಮಹದಾಶೆಯಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಮಹಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೇ ಆದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸೀಕೆರವರು ಸಾಧಿಸಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜೇಂದ್ರ ಓಡೆಯರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್)

ಶಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಂಬಲದಿಂದಲೇ ಇಹಲೋಕವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಅಂದಾನಪ್ಪ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಶಾಂತವೇರಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡರವರ ಆತ್ಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಂತಿದೊರೆಯು ವಂತಾಗಿ, ಕನ್ನಡಿಗರು ಹೆಮ್ಮೆಪಡತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಆಭಿನಂದನೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ತಾಯಿಯ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲೇ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಬಹಳ ಶುಭದಾಯಕವಾದದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾತೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಹಾಕಾರ್ಯವು ನೆರವೇರಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ.

ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದಂತಹ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ, ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಯಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ನವರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ 210 ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಹೆಸರಗಳನ್ನು ಮರೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಜರಾಮರವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂತಹ ಒಂದು ಸುಯೋಗ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿಯವರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸೂಮಾರು 60 ವರ್ಷಗಳ ವೇಲೆ ವಯಸ್ಸು ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅವರು ತಮಗೆ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬ ಶಬ್ದ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಅವಮಾನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಅವರಿಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವು ಇಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ನಾಡೆಂದು ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮುದುಕರಾದಂತಹ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಅರಳೋ ಮರುಳೋ ಎಂದಿರುವಾಗ ಈ ವಿಚಾರ ಏಕೆ ಬೇಕು ? ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರು ಎರಡು ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕರ್ಣಯೋ ಹೋ ಆಟಿಕೆ ಇತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದಂತಹ ಹೆಸರು ತನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಬೀರತಕ್ಕ ದೇಶ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಈ ಹೆಸರನ್ನು ವಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನೀಲಗಿರಿ ಪರ್ವತದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಕಾಣತಕ್ಕ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಅಥವಾ ಕರನಾಡು ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ವರೆಗೆ ಇರುವ ಭೂಮಿ ಕರಿಯ ಮಣ್ಣಿನ ಭೂಮಿ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ 'ಕರ' ಎಂಬ ಪದವು ಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ ಕಪ್ಪುಗಿರುವ ಭೂಮಿ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಎಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕರಿಯನಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಪಾದ ಅಥವಾ ಕಮಿತ್ತನಾಡು, ಅಂದರೆ ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳಂತಹ ನಾಡು ಎಂದೂ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎತ್ತರವಾದ, ಫಲವತ್ತಾದ ಮತ್ತು ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳಂತಹ ದೇಶವೆಂದು ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಕನ್ನಡ ದೇಶ. ಕನ್ನಡ ವೆಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾ ಭೂಷಣ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಶಬ್ದ ಶಾಸನ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 1931 ರಲ್ಲಿ ಫಣಲಾಲ ಸಮಿತಿಯವರು ಸಹ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರು ಇಡಬಹುದೆಂದು ತಮ್ಮ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಆಗಿನ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ, ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗನು ಸಾರವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದು ಅನುರ್ಥವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕಾದಂತಹ ಉಳಿದ ಕನ್ನಡ ನಾಡುಗಳನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ನಾಮಕರಣ ವಾಹೋತ್ಪತ್ತಿ ಕಳೆದ ವೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಭವ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದ ದೇಶದ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದುಡಿದು ದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ನಾವು ದೇಶವನ್ನು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೇಯಬೇಕಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಗಮನವೆತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಒಬ್ಬರಾಗಿ 1951 ರ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬೀವೇಶ್ವರರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಳಬೇಡ, ಕೊಲಬೇಡ, ಹುಸಿಯ ನುಡಿಯಲುಬೇಡ,
ಅನ್ನರಿಗೆ ಅಸಹ್ಯ ಪಡಬೇಡ, ತನ್ನ ಬಣ್ಣ ಸಬೇಡ, ಇತರ ಹಳೆಯಲ ಬೇಡ,
ಇದೇ ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧಿ, ಇದೇ ಬಹಿರಂಗ ಶುದ್ಧಿ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ,
ಜೈ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನಂಸಿಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಏನೊಂದು ನಿರ್ಣಯ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ವಾಗತಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರ ನಾಯಕರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿಮಾನಿ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸಹ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ, ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈಗ ಕಾಲಚಕ್ರ ದಂತೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಇಷ್ಟು ತಡವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಮೂಲಭೂತ ಕಾರಣ ಇವರೇ ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷಾಧಾರಗಳು ಇವೆ ಸ್ಟೇಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಶನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ೧೯೬೮ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಇವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಓದಿನೋಡಿ, ಗೊತ್ತು ಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕಾಲಚಕ್ರ ಉಂಟಾದಾಗ ಈಗ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾರ್ಪಾಡು ಆಗಿ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡೋಣ ಇವರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಭಿಮಾನಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅವರು ಮೊನ್ನೆ ಕೂಡ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೇ ಧೈರ್ಯವಾಡಿ ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈಗಲೂ ಅದು ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ಒಂದೆ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಸರು ಓಟು ಸಹ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಅವರು ರಾಜಗೋಪಾಲ ಚಾರಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕಾರದಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವರಿಗೆ ೮೦ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ ಅವರು ಆರುಳೂ ಮರುಳೂ ಎನ್ನುವಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ—ಇತ್ತಾದಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಇವತ್ತು ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿಯವರು ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಏನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಪದ ಕವಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದು ಅವಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳು ಸಹ ಕೆಲವು ಇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಕ್ಷೆಯ ಆಗಲಾರದು. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಬಹಳವಾಗಿ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರು ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಕೇವಲ ಒಂದು ನಗರಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ವಾದ ಹೇರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

3-00 P. M.

ಮೈಸೂರು ಎಂಬುದು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಳೆಯ ಹೆಸರೆಂದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ದಸರಾ ಉತ್ಸವ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಬೇಕಾಗಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಉದಯ ಹಾಗೂ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ೧೫೨೬ರಲ್ಲಿ ಯದು ಕಾಲದ ಅರಸರೇ ಮೈಸೂರು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನೂ ಆದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ೧೨೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಒಂದಿನ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅವತ್ತು ಕಮಂಬರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಚೋಳರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಚಾಳುಕ್ಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಹೊಯ್ಸಳರ ಹಾಗೂ ಪಲ್ಲವರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಕನ್ನಡದ ಹಲವಾರು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಅವರು ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾರೇ ರಾಜರುಗಳೂ ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆದಿಲ್ಲ. ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಕವಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಚಕ್ರಾಧಿಪತಿಗಳಾದಿಯಾಗಿ ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಈ ೧೯ ಜಿಲ್ಲೆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಗಳತ್ತೆಯೂ ಮೈಸೂರು ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದದ್ದಿನಿಂದ ಯದು ಕಾಲದ ಅರಸರ ಮಾಖಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ತನ್ನ ದೇ ಆದಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಿಲ್ಪಕಲೆ, ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನೂ, ಯಶಸ್ವಿಯನ್ನೂ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಟ್ರೋವರ್ಸಿ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಇಂದಲ್ಲ, ನಾಳೆ ಕನ್ನಡದ ಹಲವಾರು ಭಾಗಗಳು ಒಂದುಗೂಡುತ್ತವೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತು ಅದರ ಫಲ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇಷ್ಟೇ ಇವತ್ತು ಹಲವಾರು ಜನರು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಹಸರನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರೇಮವಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರೇಮ ನನಗೆ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿ, ಅದು ಒಂದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಎಳೆಯುವುದು ಬೇರೆ. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ದುರ್ದೈವ. ಒಂದು ಸತ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರೋ ಅವರು ಇವತ್ತು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. He is the first victim after Karnataka States Reorganisation. ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದುವರಿದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ವಿಧಾನಸೌಧ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಏಟು ಬಿತ್ತು. ವಿಧಾನಸೌಧ ಕಟ್ಟಡವೇನೋ ಆಯಿತು. ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವಾಗಲೇ ಅನೇಕರು ಅವರನ್ನು ಹಿಂಯ್ಯಳಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೇಷ್ಟ್ರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೋಪರ್‌ವೈಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ತುಂಬಾ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆವರೇ ಮೀದ್ದಾಗಿ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಕಲಾ ಕೌಶಲ್ಯ ಇಂತಹ ಒಂದು ವಿಧಾನಭಾ ಸಭಾಂಗಣ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಇದು ಕಾಕತರ್ಥನಾ ಯದ ಹಾಗೆ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಅವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿತು. ಆಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಒಂದು, ಇವತ್ತು ಕರ್ಣಾಟಕ ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಆಯಿತು. ಅವರು ಆ ಅಧಿಕಾರ ದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಮತ್ತೂ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನೀವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೋಗದೆ ಉಳಿದಿವೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಇದುವರೆಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ವೀರ ಅಭಿಮನ್ಯು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯುವುದನ್ನೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಸೇರಲಾದರೆ, ಕೂಸರ ಗೋಡು ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ—ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೊರಗೆ ಇರುವುದನ್ನು ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಉದಯವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಒಂದು ಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಪರಿಣಾಮ ಹೊರಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಲವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಏನು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಎಷ್ಟರವಟ್ಟಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಅಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡ ದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯೋನಾನಿವಾಸಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಕರ್ಣಾಟಕದ ವೀರಾಭಿಮನ್ಯು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ಒಂದು ಇಂತಹ ನಿರ್ಣಯ ಇವತ್ತು ಆಗಿದೆಯೋ ಅದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ

ವಾದುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ ಸಿ. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ(ದಾವಣಗೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಾಕ್ಷಾಣ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಬಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ದೇಶವಾದರೂ ಸರಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆ, ಆ ದೇಶದ ಹೆಸರಿಗೆ ತುಂಬಾ ನಿಖರವಾದಂಥ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕೆಲವಾರು ದೇಶಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆ, ಫ್ರೆಂಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆ, ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ರಷ್ಯನ್ ಭಾಷೆ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬುಗಾಳಿ ಬಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಾಗ್ಲಾ ಎಂದು ಒಂದು ದೇಶದ ಭಾಷೆ, ದೇಶದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಪರ್ಕವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚಿತ್ತರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 21 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ, ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾಗಿ ೧೬ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಒಂದು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ೧೮೫೬ರಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಚಳುವಳಿ ಪುರುಷರು ಮಾಡಿದ ವಿಧ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ೧೬ ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ೧೮೭೨ರಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವ ಒಂದು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿರುವುದು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲದೆ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಕವಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಏಕಕಂಠದಿಂದ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ನಾವು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 'ಕರ್ಣಾಟಕ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರ' ಎಂದು ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಒಂದುತ್ತೇವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಗೀತ, ಕರ್ಣಾಟಕದ ಕಲೆ, ಕರ್ಣಾಟಕದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯಾಗುವ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬುದನ್ನು 'ಕರ್ಣಾಟಕ' ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೇ ಅಥವಾ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯ 'ನ' ಮತ್ತು 'ಣ' ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು 'ನ' ಎಂದರೆ ಸುಲಲಿತವಾಗಿರುತ್ತೆಂದೂ ಮತ್ತು 'ಣ' ಎಂದರೆ ಕರ್ಕಶವೆಂದೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಈಗ 'ನ' ಇರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯಿರುವುದಂತೂ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಮಹತ್ವಯುಕ್ತ ಸಾಧನೆಯಾದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ನಾನು ಮಹಿಳೆಯರ ಪರವಾಗಿ ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿನ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ದಿನ, ಹಾಗೂ ಸಂತೋಷದ ದಿನ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಹೆಸರು ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ವರ್ಗದ ಜನರು ಬಹಳ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ನಮಗೆ ಇದು ಈ ದಿವಸ ದೊರೆತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸಬೇಕು ಅನೃತಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ—ಯಾರು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂದು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರೋ ಮತ್ತು ಇದು ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಿದರೋ ಆ ಜನರ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಪವೊದಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದಂಥ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಪಾರ್ಲಿಯಂಟು ಬಲವೂ ಇತ್ತು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಹುಮತವೂ ಇತ್ತು. ಆದರೂ ಅವರು ರಾಜಕೀಯದ ಒಂದು ಒತ್ತಡದಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾದರು ಆದರೆ ಆಗೂ ಈಗೂ ಕಾಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೇ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಘರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. 'ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಆಗಬೇಕೋ ಅದು ಆಗಲೇ

(ಶ್ರೀ ವಾಟಕ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಬೇಕು' ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸತ್ಯವಾದ ವಾಣಿ. ಯಾರು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದರೋ ಅಂಥವರೇ ಈ ದಿವಸ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸೋಣ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕಾಲದ ಮಹಿಮೆಯೇ ಸು. ಆದರೆ ಇವರು ಆ ದಿವಸ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಈ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ವಿರೋಧಿಗಳೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುಮಗಿ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಡಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಬಂದೊಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬರು ಮೈಸೂರು ಅಥವಾ ಹೆಸರೇ ಇತರಿ ವಾದಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬೇಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಕರೆಯೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ವಿಷಯ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಲ್ಲೂ ಅಂಥ ಉಲ್ಲೇಖವಾದ ಶತ್ಯ ಅಥವಾ ವಿರೋಧವಾವನೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ೧೩ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಮುದ್ದಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಜನರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮೈಸೂರು—ಕರ್ನಾಟಕ—ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಎಂದು ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ೧೩ ವರ್ಷ ತುಂಬಿತು. ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲೇ ಬೇಕೆಂದೂ, ಈಗ ಈ ಒಂದು ಹೊಸ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಸುಗಮವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಮತ್ತು 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರು ಅಷ್ಟೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆಂದೂ, ಹಾಗೂ ಇದೊಂದು ಅಭಿಮಾನದ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯವೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬುಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೆಸರನ್ನೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಏನೋ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಅಡಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಈ ಹಿಂದೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆ ಪೀಠ ಅಲಂಕರಿಸಿದರೋ ಅಂದೇ ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಕಾಣದಿದ್ದಂಥ ಒಂದು ಶುಭ ಸೂಚನೆ ಇಂದು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಇದರಿಂದ ಮುಂದಿನೂ ನಾವು ಕಾಣತಕ್ಕಂಥ ಏನೋ ವಿಶೇಷಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದೂ ಅಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದೇನು ಮಾತು ಎಂದರೆ—'ತಾವು ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿಯಾಗಿ ಕಂಡಾಗಲೂ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು—ಗಂಡ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈ ದಿವಸ ಮತ್ತೆ ನಾನು ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉದ್ಗರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಅಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಆ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವುದು ಒಂದು ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದ ವಿಷಯ. ತಾವು ಆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅದಿಶಕ್ತಿಯಂತೆ ಕುಳಿತಿರುವಾಗಲೇ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸುಸಂದರ್ಭ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಾವೋ ಅಥವಾ ಆ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕ ಮಹಾ ಆದಿಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವವೋ ಅದನ್ನು ತಾವೇ ಹೇಳಬೇಕು. ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರದಿಶಕ್ತಿಯ ಗಿರಿ ಪೀಠ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕರೆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಹಿಂದೆ ಈ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದಾಗಲೇ ನನಗೆ ಮುಂದೇನೋ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯತಕ್ಕ ಶುಭ ಸೂಚನೆಗಳೇ ಕಾಣುತ್ತಿವೆಯಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದು ಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಶಾವಳಿ ಅವರಿಗೂ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ? ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒಂದು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವಿದ್ದರೆ ಅಂದೇಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ? ಆದರೆ ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಆ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ತಮ್ಮ ಪುಣ್ಯದ ಪ್ರಭಾವವೇ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಆಗಲಾಗದು. ನಾನು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವುದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದು ಇಂದು ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದು ದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರೇ ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಅಡಕಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡದೆ ಇರಲಾರೆ. ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನನಗೇನೋ ಈ ದಿವಸ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಒಂದು ಹುಡು ಹುಲು ಕುಡುವಷ್ಟು ಸಂತೋಷವುಂಟಾಗಿದೆ. ಇಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ

ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ದಿನ ಇದು. ಮಹಾಜನರೂ, ಸಾಹಿತಿಗಳೂ, ತಜ್ಞರೂ, ವಿದ್ವಾಂಸಗಳೂ, ಪತ್ರಿಕಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಒಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರೂ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಳೆ, ಚೈತನ್ಯ, ಏಕೀಭಾವನೆ, ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಮೂಡುವಂತೆ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸಾರವರು.—ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಡಲು ನಿರ್ಣಯ ಬರುವುದು, ಎಂದು ಈ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಯಾದಾಗಿನಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ದಿಟ್ಟ ನಿಲುವನ್ನು ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೬೬ ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದು ಬಂದ ಹಾದಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಹೈದರಾಬಾದು, ಕೊಡಗು ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಒಂದವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏಕೀಕರಣ ಪಾಯ್ಲು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕು, ಎಸ್‌ಆರ್‌ಸಿ ಕಮಿಷನ್ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಂದು ಇದ್ದವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಬರುವುದು, ಚರಿತ್ರಾಕಾರರು ಇದನ್ನು ಬರೆಯುವರು. ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಾಗ, ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳವರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಕುಮಾರ ಕೃಪಾ ದತ್ತದ್ದರು. ಆ ಶ್ರೀ ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರನ್ನು ಕಂಡರು. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು: “ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೇ ಹೋಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ನಾಳೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಡುವ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ‘ಈ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸಿದರೆ ಮುಂದಾಗುವ ಪರಿಣಾಮ ಗೊತ್ತೇ? ಎಂದು ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಕೇಳಿದರು. “ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ’ ಎಂದು ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ಹೋದರೂ ನಾನು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ನಗುತ್ತಾ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು. ‘ನಾನು ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ಜನರು ಒಂದಾಗುವ ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಗಿಯಾಗಬೇಕು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಒಟು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಸುಮಾರು ಮೂರು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರನ್ನು ನಾವು ಇಂದು ನೆನಪುಲೇಬೇಕು. ಅದಾದನಂತರ ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿದ್ದಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಡೆಸದಿರುವ ಕದನವನ್ನು ನಾವು ನಡೆಸಿದೆವೆ. ೧೯೫೬ಕ್ಕೆ ಒಂದೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸ ನೋಡಿದರೆ ೧೯೫೬ಕ್ಕೆ ಒಂದೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ಅವರು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವ ವಹಿಸದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಈ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿದ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—೧೯೫೬ಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗಗಳು ಒಂದಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಕುರುಬರ ಮಹಾ ಸಮ್ಮೇಳನವಾದ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅದಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಾ ಸಮ್ಮೇಳನವಾದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವಾನೆ ರ್ ಮಾಡಿದವನು ನಾನೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಅನಂದವಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಯಾವ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದವರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಒಂದೆ ಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ರಾಜ್ಯವೇನಾಗಬಹುದೋ ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿತ್ತು. ಅಧಿಕಾರ ದರ್ಪದಿಂದ ಕೆಲವರು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು ಮೈಸೂರು ಯಾನೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದಿರಲಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾರನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಗರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಅರಸಂಪನಿತನದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸಿನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟಿರುವುದು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಈ ಪುಣ್ಯದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮೈಸೂರು ಮೈಸೂರಿಗೇ ಉಳಿಯಲಿ ಎಂದು ಮೈಸೂರಿನ ಜಿಲ್ಲೆ ಯವರಾದ

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಶ್ರೀ ಅರಸೂರವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ಸ್ತುತೃವಾದುದು. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದೂ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು, ಸಾಹಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿರುವರೆಂದು ನಾನು ಎದೆ ತಟ್ಟಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದ ಕೆಲವು ಹಿರಿಯರನ್ನು ನೆನಪಿಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಗಂಧದ ಹಾರವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಕಡಪ ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾಯರು, ಅಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು, ಮುದವೀಡು ಕೃಷ್ಣರಾಯರು, ಡಾಪಗು ಹಳಕಟ್ಟಿ, ಪೊ ಬಸವ ನಾಳ್, ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ರೊವ್ವ, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದಪ್ಪ, ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ದೇವಡು ನರಸಿಂಹಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಹುಯಲುಗೋಳ ನಾರಾಯಣರಾಯರು, ದಿವಂಗತ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರು ಕೆ. ಬೈರಪ್ಪರ ಸರ್ಕಾರ್, ಟಿ. ಎನ್. ದಾತಾರ್, ಅ. ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರು, ಡಾ|| ನಾಗನಗೌಡರು, ಎಂ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿಯವರು, ಇವರುಗಳು ಅದರ್ಶ ಪುರುಷರು. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕಾಗಿ ಸೇವೆಮಾಡಿ ಬದುಕಿರುವವರು : ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕೆ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು (ಕುವೆಂಪು), ಡಾ|| ವಾಸು ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯಂಗಾರವರು, ಮಂಗಳವೇಡೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು, ಕಾರಂತರು ಡಾ|| ದಾ. ರಾ. ಬೆಂಪ್ರ, ಶ್ರೀಮತಿ. ಜಯದೇವಿ ತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆ, ನಿಧನರಾದ ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳು : ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡರು, ಅಂದಾನಪ್ಪ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿಯವರು, ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯವರು, ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು, ಬದುಕಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು : ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಕೊಡಗಿನ ಕುಶಾಲಪ್ಪನವರು, ಆರ್. ಆರ್. ದಿವಾಕರ್, ಆರ್. ಅನಂತರಾಮಯ್ಯ, ಕೈಯಾರ ಕಿಂಕಣ ರೈ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಈ ನಾಡಿಗಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಬಲಿದಾನ ಮಾಡಿರುವ ನಿರ್ದಶನಗಳಿವೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ಸಂತೋಷಕರವಾದ ಈ ಶುಭದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಡಾ|| ಕೆ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಕುವೆಂಪುರವರು ರಚಿಸಿರುವ ಒಂದು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

“ ಬಾರಿಸು ಕನ್ನಡ ಡಿಂಡಿಮವ,
ಓ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೃದಯಶಿವ,
ಸತ್ತಂತಿಹರನು ಬಡಿದೆಚ್ಚರಿಸು;
ಕಚ್ಚಾಡುವವರನು ಕೂಡಿಸಿ ಒಲಿಸು.
ಮೊಟ್ಟೆಯ ಕಿಚ್ಚಿಗೆ ಕಣ್ಣೀರ ಸುರಿಸು ;
ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಳುವ ತೆರದಲಿ ಹರಸು,
ಬಾರಿಸು ಕನ್ನಡ ಡಿಂಡಿಮವ
ಓ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೃದಯಶಿವ.
ಕ್ಷಮಿಸೆ ಶಿವೇತರ ಕೃತಿಕೃತಿಯಲ್ಲಿ
ಮೂಡಲಿ ಮಂಗಳ ಮತಿಮತಿಯಲ್ಲಿ ;
ಕವಿ ಋಷಿ ಸಂತರ ಆದರ್ಶದಲಿ
ಸರ್ವೋದಯವಾಗಲಿ ಸರ್ವರಲಿ
ಬಾರಿಸು ಕನ್ನಡ ಡಿಂಡಿಮವ
ಓ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೃದಯಶಿವ. ”

ಒಳ್ಳೆಯ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟು “ಸರ್ವೋದಯವಾಗಲಿ ಸರ್ವರಲಿ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯರು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೊತ್ತಾಗುವುದು, ಇನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್. — ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಕೈಮುಗಿಯುತ್ತೇನೆ, ನಾಳೆಯಿಂದ ಒಳಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ನನ್ನ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರ. ಅದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೇಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಡಲು ಒಬ್ಬ ದಿವಸ ನಾನು ಮೈ ಮರೆತೆ ನನಗೆ ಅವೇಶ ಬಂತು, ಸಂತೋಷ ಆಯಿತು.

SRI M. MALLIKARJUNASWAMY. —I am happy you are speaking.

3-30 P.M.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಕೇಳಬೇಕು. ಹುಯಿಲಿಗೋಳ ನಾರಾಯಣ ರಾಯರು ಮುಂದಿನ ಕನಸನ್ನು ಕಂಡು ಕನ್ನಡನಾಡನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ನೋಡಿ.—

“ ಉದಯವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಚೆಲುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡು
ಬದುಕು ಬಲುಹಿನ ನಿಧಿಯು ಸದಭಿಮಾನದ ಗೂಡು
ರಾಜನ್ಯರಿಪು ಪರಶುರಾಮನಮ್ಮನ ನಾಡು
ಆ ಜಲಧಿಯನೆ ಜೆಗಿದ ಹನುಮನುಸಿದ ನಾಡು
ಓಜೆಯಿಂ ಮೆರೆದರಸುಗಳ ಸಾಹಸದ ಸೂಡು
ತೇಜವನು ನಮಗೀವ ವೀರವೃಂದದ ಬೀಡು
ಲೆಕ್ಕಿಗೆ ಮಿತಾಕ್ಷರರು ಬೆಳೆದು ಮೆರೆದಿಹ ನಾಡು
ಜಕ್ಕಣನ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯಚ್ಚರಿಯ ಕರುಗೋಡು
ಚೊಕ್ಕ ಮತಗಳ ಸಂದಿವರಿಗಿದು ನೆಲವೀಡು ”

ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹುಯಿಲಿಗೋಳ ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ದುಡಿದದ್ದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆನಂದವಾಗಿದೆ ಅದೇ ಆನಂದ ನಮಗೂ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ೧೦ ಬೇಡಿಕೆ ಇತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಯನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ೯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ೯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಾದರೆ ನಾವು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನ ಅಹರ್ನಿಶಿ ದುಡಿದು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಅದರ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕವಾಯಿತು. ಇದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಆನಂದವನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ. ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪದೇ ಇದರ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಪಡಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳಬೇಕು ಎನ್ನುವದೂ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆ ಬರೆಯುವಾಗ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಬರಬೇ ಬರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ತೆ. ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದವರು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಬಂದವೇಲೆ ಅವರ ಮನೆತನದ 'ತೆ' ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಅವರ ನಾಮಫಲಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ತೆ. ಹನುಮಂತಪ್ಪನರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗಿರುವುದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಗಿದೆ ಒಬ್ಬರು ಶಾಂತಕವಿ ಎನ್ನುವವರು ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.—

“ ರಕ್ಷಿಸು ಕರ್ನಾಟಕ ದೇವಿ, ಸಂ
ರಕ್ಷಿಸು ಕರ್ನಾಟಕ ದೇವಿ.

ಕದಂಬಾದಿ ಸಂಪೂಜಿತ ಚರಣ
ಗಂಗಾರಾಧಿತ ಪದನಖಿ ಸರಣಿ
ಚಲುಕ್ಕರುತ್ತವಂ ಕಾಂಚೀ ಕಿರಣಿ
ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ವರ್ಣಕಂಠಾಭರಣಿ
ಚಾಲುಕ್ಯಾಂಶಕ ಶೋಭಾವರಣೆ.

ಯಾದವಮಣಿ ಕಂಕಶಾಂಶು ಸುಂದರಿ
ಬಲ್ಲಾಳರ ಭುಜಭೂಷಣ ಬಂಧುರೆ
ವಿಜಯನಗರ ವಂಗಲಮಣಿ ಕಂಠೆ
ಮೈಸೂರೊಡೆಯರ ಸುಕೀರ್ತಿಮಂದಿರೆ
ಮಾಂಡಲಕಾವನ ಭಾರಧುರಂಧರಿ.

ಮತ ಸುಸ್ಥಾಪಕ ಸ್ವಾಪಿತಪ್ರಾಣ
ಶಿಲ್ಪಕಲಾಮಂಟಪ ಸುಸ್ಥಾನೆ
ಕವಿಜನ ಕೀರ್ತಿ ಸುಯಶಸ್ವಾಣಿ
ಸಾಧು ಸತ್ಯಧಾ ಭೇಡೀಧ್ವಾನಿ
ಸ್ವೇತಿಹಾಸನೀರಾಜನ ರಾಣಿ.

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಪೂತ್ನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಪ್ರಜ್ಞಾ ರಾಜಾಜಿಯವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು. ರಾಜಾಜಿಯವರದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೀಟಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ವಭಾವ. ೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಾಗವರ್ಮ ಎಂಬ ಕವಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಾಭೂಷಣದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ೧೬ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಾನುಸಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಂಕವಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ೧೬ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರ ಎಂದ: ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರಿಗೆ ಬಿರುದಿತ್ತು. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡಿಗರು. ತೇರುಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಅವರು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಅರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಯೋವೃದ್ಧರು ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರು. ನಮ್ಮ ನವೋದಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಉದಯವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷ ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದನು ಈ ದಿನದ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಪೆತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಡೀ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧಕ್ಕೀಡಾದ ಎಲ್ಲ ಪಾರ್ಟಿ ಪಕ್ಷದವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವಾಯಿತು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ನಾವು ದುರ್ದೈವಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ತನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮಂಡುಪಾಗಿಟ್ಟು ಕೊನೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೇ, ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೇ, ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೇ, ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ರಕ್ತ ಇರುವವರೆಗೂ ಕನ್ನಡದ ನೆಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದಂಡಿದ ಧೀಮಂತ ವೀರ ಕಡುಗಲಿ ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡಿಗ ದಿವಂಗತ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ದುಃಖವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂಥ ಕೆಲವು ಪಾಠ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ದುಃಖ ಅಪಾರವಾಗಿದೆ. ದಟ್ಟ ಪಂಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಶುಭ್ರವಾದ ಜುಬ್ಬವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬೆತ್ತವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಲೇ ಕನ್ನಡದ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ನಕ್ಕು ನಕ್ಕು ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ದುಃಖದ ವಾತಾವರಣ ಗೋಪಾಲಗೌಡರಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಸಭೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಮಕರಣ! ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಕೊನೆಯಾಗಿರುವವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ್ಕಾಗಿ, ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಂತ ಶರೀರವನ್ನೇ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಬದುಕಿ ಬಾಕಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಅವರ ಸ್ಮರಣೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯ. ಕನ್ನಡ ಎಂದಾಗ ಕೈ ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರು, ಸೆಟೆದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರು, ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಎದೆ ಸೆಟೆದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಭುಜ ಎಟ್ಟಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಂತ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

“..... ಆದರೆ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೇ ಇರಲಿ ಮುಂದೆ ರಚಿತವಾಗಲಿರುವ ನೂತನ ಕನ್ನಡ ಪುರಾತತ್ವ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದೂ ಹೆಸರಿಡತಕ್ಕದ್ದೇ ಸರಿಯೆಂದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ”.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತನ್ನು ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧಾನಪ್ಪ ದೊಡ್ಡವರೇ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳತಕ್ಕ ಅಮೋಘವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಪ್ರವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ. —

“ಸ್ಯಾಮಿ, ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ದೋಷವೇನು? ಕರ್ನಾಟಕ ಆದರೆ ಲಾಭ ಆಗುವುದೇನು? ಹೆಸರಿಗೆ ಯಾವ ಮಹತ್ವವಿದೆ? ಅನಾಥಿಗಿ ನಾವು ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು, ಆ ಒಂದು ಸಾದ ಉಂಟು. ಆ ವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ—ಹೆಸರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಹೆಸರಿಗೆ ಮಹತ್ವವಿರುವುದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು, ಸುಂದರವಾದ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದ ಹೆಸರನ್ನು ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಗೌರವ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ”.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಿರಬೇಕಾದ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಒಂದೇ ಮಾಡಿದ್ದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾರಿಗೂ ಇರಬಾರದು. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಒಂದೇ ಲೇಬರ್ ಎಂದು ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂದು ಇದ್ದಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ, ಪ್ರಜಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಮಾತ್ರ ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಾಳೆ ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ತನುಗೆ ಮದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದುಡಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೃತ್ಯತೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ, ದಿವಂಗತ ರಾಗಿರುವವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ದೊರಕಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

‡ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ (ಶೃಂಗೇರಿ) :- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಾನು ಸದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗಬೇಕು, ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರೇ ಇರುವ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಗತವೈಭವವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜೀವಂತ ವೈಭವವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ, ಮಂಗಳೂರು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಡೆ ಹೋಗಿ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಜನ ನೀವು ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೂಡ ಇದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮೊದಲು ಹೇಳದೆ ಹೋದರೆ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬಹುದು. ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಹೆಸರು ಹೇಳುವಾಗ, ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಎಂ.ಎಲ್.ಸಿ. ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅವರು ಯಾವ ಜಾಗವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ದರಬಾಸು, ಮೂಲಕ ಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಲೀ ಪಡೆದಿರುವವನಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಗೌಡರು ಅವರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಂಥ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ನಾನು ನಡೆದಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಯಸಾಧಕರು ಬಹಳ ಜನರಿದ್ದಾರೆ.

೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ನೀವು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕು ಮಂಡಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಮೆರವಣಿಗೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಮೊದಲು, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಪಕ್ಷದ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಆಗ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜುಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರಿಗೆ ನೀವೇನಾದರೂ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿ, ಇದನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವಾದರೆ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು, ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಎಂ.ಎಂ. ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಒಂದೇ ಮಾತು ಹೇಳಿದರು, ವೀರಪ್ಪಗೌಡರೇ, ನಾಳೆ

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ದಿವಸ ಬದಲಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಯಾರೂ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿಲುವನ್ನು ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕು ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ನೀವೂ ಕೂಡ ಯಾವಾಗಲೂ ಯೀಲೆ ಆಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಎ. ಐ. ಸಿ. ಸಿ. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಏನೆಂದರೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೂ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನವೂ ಆಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಪಾರ್ಟಿಯೊಳಗೂ ಪಾಸಾಯಿತು, ಆಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭೀಷಂ ಅರಳಿಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಆಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಅಲ್ಲಿಯೂ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ವಿಷಯ ಬಂದು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಆಗ ಈ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಇಳಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಮಹನೀಯರಲ್ಲ ಸೇರಿ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರನ್ನೇ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯಿಂದ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರೇ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು ಆಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗುವುದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದವರೇ ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕವಾದ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಯಾರೂ ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ಅವರನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ತುಳಿಯತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಈ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ನಡೆದಿದೆ ; ಈಗಲೂ ನಡೆದಿದೆ. ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ದೇವರು ಕೈ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಆಗ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾದಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ೧೫ ಜನ ಸದಸ್ಯರೂ ಆತ್ಮ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾ ಜಯವರಾಗಲೀ, ಇಂಧಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರಾಗಲೀ, ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಪತ್ನಿ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಕಾಲಗಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ರೈಲಿಗೆ ಇಟ್ಟರು. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಸಾಕು. ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಯಾಗಿ ರಸ್ತೆ ಅಡ್ಡದ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಯಾರೂ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬಾರದು, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆ ಬಂಡೆ ಸರಿದಾಗ ಪ್ರಯಾಣ ಸುಖವಾಯಿತು. ಬಂಡೆ ಎತ್ತುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸು ಕೂಡ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಿಂದಿನವರಲ್ಲಿ, ಇದ್ದು ದರಿಂದ ನಿಧಾನವಾಯಿತೇ ವಿನಹ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಲೀ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಯಾರೊಬ್ಬರಿಂದ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಬರುವ ಹಾಗೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದಾ ರೋ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಇದು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಯಾವ ಮುಖಂಡರ ಮೇಲೂ ತಪ್ಪನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟದ್ದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೀವು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸೇರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ, ಸತ್ಯ ಸಂದತೆಯಿಂದ, ಧರ್ಮದಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಒಂಕೆಯೂ ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಗೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಕರೆದಿರತಕ್ಕ ಹೆಸರಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ — (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಕ್ಷೇತ್ರ) — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಂದಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಹೈತೋರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನೊದರೂ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ

ನಾಮಕರಣ ೧೯೫೬ ರಿಂದ ೧೯೭೨ರವರೆಗೆ, ಅಂದರೆ ೧೬ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆದಮೇಲೆ ಆಯಿತು. ಏನೇ ಕಾರಣಗಳು ಇರಲಿ, ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ, ಈಗಲೇ ಆಯಿತು, ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂತೋಷ ಪಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರೇ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನತೆಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲಗಳು ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ನಾಮ ರಣ ಅದಾಗ ಆಡಳಿತ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು, ಮತ್ತು ೧೯೪೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಆಡಳಿತ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಸಿಂಹಾಪಲೋಕನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಆಡಳಿತ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಆಗಿನ ದಿವಾನರುಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಏತಕ್ಕೆ ಬಂತು ಅಂದರೆ, ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಭೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಅದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಇದೆ. ಈಚೆಗೆ ಒಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ೧೯೭೨ರ ಹಿಂದೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದ್ದುವು, ೧೯೪೭ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಜಾಗರೂಕತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಅದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯದ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ದಿವಾನರುಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಫಸ್ಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಎಂದು, ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ೧೯೪೭ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಬಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ, ಸದಾಸಿವನಗರದಲ್ಲಿ ಬಂಗಲೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಸದಾಸಿವನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಗಳು ಇವೆಯೇ ಹೊರತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬಂಗಲೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಮನೋಭಾವ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳು, ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೆಸರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ೪ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಂಪಾದನೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಬಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಅದ್ದರಿಂದ ಈಗ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಒತ್ತ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನೀವು ಜಾತೀಯ ಮತ್ತು ಭೇದಗಳಿಗೆ ಮರುಳಾಗದೆ ಇಂಥ ಜಾತೀಯ ಜನ, ಅಂಥ ಜಾತೀಯ, ನಮ್ಮ ಜನ ಇರಬೇಕು, ಬೇರೆಯವನು ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು, ನಿರ್ಧಾರಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ದಂಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ೨-೩ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಚರ್ಚೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, ಶರಾವತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಶರಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಮಿತಿತವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷ ಯಾವುದು, ಹೇಗೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ತಾವು ತಿಳಿಯ ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇನ್ನೊಂದು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಪಾದನೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಹೆಸರು ನಾಮಕರಣವಾಗಿರುವಾಗ, ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ. ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವರ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿ, ಅವರ ಜಾತಕವನ್ನು ನಾನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ)

ಅಂಥವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು: ಇದು ಜನಗಳ ದುಡ್ಡು, ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೆಗೆಯಿರುವ ವಸೂಲಾದ ದುಡ್ಡು. ಈ ದುಡ್ಡನ್ನು ಎಷ್ಟೊಂದು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂಥ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಏನು ನಿಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ, ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಬೇಗನೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಸ್ತೃತ ಹೆಸರು ನಾಮಕರಣವಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ನಾಮಕರಣವಾದರೂ ಕೂಡ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ೧೬ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-00. P. M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ (ಭಟ್ಕಲ್). --ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇಡುವ ವಿಷಯವು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಾವು ಈಗ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಪುಣ್ಯವಂತರು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಠರಾವನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರ ಕೈಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸಂಭವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಪುಣ್ಯದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಸರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಹೆಸರು. ಕನ್ನಡ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ನಾಯಕರು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿರುವ ನಾಯಕರಿಗಿಲ್ಲಾ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಯುತರಾದ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು, ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿಯವರು, ಗೋಪಾಲಗೌಡರು, ಚಿನ್ನಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಹಲವಾರು ಮಹನೀಯರು ಹೆಚ್ಚು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು ವಾದಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದರೆ ರಾಕ್ಷಸರ ಹೆಸರು, ಮೈಸೂರು ರಾಕ್ಷಸರ ಹೆಸರು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಕ್ಷಸ, ಭೂತ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದರೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹೆಸರು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ ಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಮಾತನಾಡಿದ ಹಲವು ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರದು ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಎಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲದೆ ಇರಲಿ, ಅದರೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಿಂದಿ ನಿಂದ ಚರಿತ್ರಾಂಶವಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಎಂದು ಇದ್ದ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದು ತಮಿಳುನಾಡು ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಪಂಜಾಬಿ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಪಂಜಾಬ್ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಾಲಿ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಬಂಗಾಳ ಎಂದೂ, ಗುಜರಾತಿ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಗುಜರಾತ್ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ ಪರದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಎಂದು, ಜಪಾನೀಸ್ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಜಪಾನ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚೀನೀಸ್ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಚೀನಾ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಈ ರೀತಿ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಹೆಸರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಆಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಾವು ಹೆಸರು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಬಹಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಈ ಹೆಸರು ೧೦-೧೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರಬೇಕು ಎಂದು,

ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಹೆಸರು ಹಿಂದೆ ಬರದೆ ಈಗ ಬಂದದ್ದು ಸರಿ. This is an appropriate time. ಯಾತಕ್ಕೇಂದರೆ ೧೦-೧೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದವು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಡಕು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಘರ್ಷಣೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಯಾವರೀತಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ದವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದೇವಗಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವುದು ಅವರ ಮುಂದಾಲೋಚನೆ (Foresight) ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನಾಯಕತ್ವ ಮತ್ತು ದೂರದೃಷ್ಟಿ (statesmanship and foresight) ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೂ ಒಂದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಹೇಳಿದರು (what is in a name) ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಇದೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಲಾಭ ಆಗುವುದು ಇದೆ, ನಷ್ಟ ಆಗುವುದು ಇದೆ. ತೊಡಕು, ತೊಂದರೆ ಆಗುವುದು ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನನ್ನ ಹೆಸರು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಬಿನಾಯಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಯಾಹ್ಯಾಖಾನ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನವರು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಆಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನೂ ಕರೆಯಲು ಸುಲಭ ವಾಯಿತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಹೆಸರು 'ಯಾಹ್ಯಾ', ಆದರೆ 'ಯಾಹ್ಯಾಖಾನ್' ಅಲ್ಲ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯುದ್ಧವಾಯಿತು ಆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ದ್ವೇಷದಿಂದ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಪುರುಮಾಡಿದರು. ಅವನು ಯಾಹ್ಯಾಖಾನ್, ನಾನು ಯಾಹ್ಯಾಖಾನ್ ಅಲ್ಲ ಆ ಯಾಹ್ಯಾಖಾನ್ ಮತ್ತು ಅವನ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನನ್ನು ದ್ವೇಷದಿಂದ ನೋಡಬೇಡಿ, ರಾವು ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳವರಲ್ಲಿ ದೈವಿಕ ಸ್ವಭಾವ ಇರುವವರು ಮತ್ತು ರಾಕ್ಷಸ ಸ್ವಭಾವ ಇರುವವರೂ ಇರ ಬಹುದು. ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು 'ಯಾಹಿಯಾ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ 'ಸಿದ್ಧಿ ಕಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿವಾದರೆ ಓಟು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೂ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಪ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಏನೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಹೆಸರಿ ನಿಂದ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆಸರಿ ನಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಪ್ರಭಾವ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಹಳ ಚೆಲೋದು—ಮಧುರವಾಗಿದೆ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಪದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗೂ ಸುಲಭ. ಇದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹೆಸರು. ಈ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾತಿ ಮತಭೇದ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಭಾಷೆಗೂ ಜಾತಿಮತ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು, ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಕ್ರೈಸ್ತರು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಮಿಳು ಮಾತನಾಡುವವರಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಭಾಷೆಗೆ ಜಾತಿ ಮತ ಇಲ್ಲ, 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಬಹಳ ಸೆಕ್ಯೂಲರಿಸಮ ಜಾತ್ಯತೀತ ತತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಶಬ್ದ ಹಾಗೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಕೂಡ ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನಡೆ ನುಡಿಗಳೆಲ್ಲ ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕು. 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಭಾಷೆ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಉರ್ದು ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅವರು ಸೆಕೆಂಡ್ ಗ್ರೇಡ್ ಸಿಟಿಜನ್ಸ್ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು. ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು. ಈ ರೀತಿ ಸಮಾನ ಭಾವನೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಹೆಸರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತರೆ ಸಾಲದು. ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೆಕ್ಯೂಲರಿಸಮ್ ತತ್ವ ಅಡಕವಾಗಿದೆಯೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವವರೂ ಸರಿಸಮಾನರು, ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸೆಕೆಂಡ್ ಗ್ರೇಡ್, ಥರ್ಡ್ ಗ್ರೇಡ್ ಸಿಟಿಜನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಸೆಕ್ಯೂಲರಿಸಮ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿ ನಿಂದ ಸೈಕಲಾಜಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಎಮೋಷನಲ್ ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಹೊಂದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೀರ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನು ಡೇವದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತರಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ)

ನಮ್ಮ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ಒಂದು ಮಾದರಿ ರಾಜ್ಯವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : (ಸುಗಂಧ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲು ಈ ದಿನ ಇಲ್ಲಿ ಗೀರ್ಣಯ ತಂದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸುಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತಂದು ಸರ್ವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿ ಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇದರ ಇತಿಹಾಸ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದುದು, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇದು ಒಬ್ಬ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಗುಣವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಗುಣಗಳು ಎಂದರೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗೆ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಬಂಧವಾದ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಇದು ಕಾಸ್ಮಿಯಲಿ ಫಟ್ಟು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಜಜ್ಜಿಯಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಾಣ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಅವರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇತಿಹಾಸ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಅವರು ಬದುಕಿ ಬಾಳಬೇಕು, ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಜ್ಞೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿದೆ; ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ಸಾಲದು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಜನ ನಾವು. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾವು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ ದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರಿನ ಕೊಡುಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂಗಾಳ ಆಗ ಎಷ್ಟೋ ಅಶ್ರಿತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದವು. ಅಂತಹ ಅಶ್ರಿತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದನೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಒಂದು ಹಿಂದೆ ಇತ್ತು. ನಾವು ಆ ಬಿದನೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದೆವು. ಒಂದೆ ನಮ್ಮ ಆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಆಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಒಂದು ರಾಜ ಬೀದಿ ಸುಮಾರು ಐದು ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ಉದ್ದವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದವರು ನಾವು. ಅಂತಹ ಬಿದನೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅರಸರು ಸೋಲಿಸಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಬಿದನೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವೂ ಸೇರಿ ಹೋಯಿತು. ಇಂತಹ ಬಿದನೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಡನೆ ವಿಲೀನವಾಗಿದೆ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಂತೆ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದು ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಿಟ್ಟರೆ ಬರೀ ಲಿಂಗಾಯತರ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಬರೀ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇದ್ದವು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವವುಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಬೇಡ. ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಸ್ವಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದೇ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳೋಣ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಅನುಕರಣ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಸ್ವತೃವಾದುದು. ಮೈಸೂರು ಎನ್ನುವ ಹೆಸರೇ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಈ ನಾಡನ್ನು ಸಂಪದ್ವರಿತವಾದ ನಾಡನ್ನೂ ಕಟ್ಟ ತಕ್ಕ ಮೊಣಗಾರಿಕೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹೆಸರೇ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತವೇನೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜಅರಸರವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಅವರು

ಇದ್ದುದನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೇ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಬೇರೊಂದು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನವಾದ ಸಂಗತಿ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜಅರಸರವರು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು, ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬೇರೆ ಇದ್ದರೂ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೂ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ರಾಜಕಾರಣಗಳ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ. ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಉದಯ ಪಾಯಿತು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡಬಾರದು. ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜಅರಸರವರು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವುದು ರಾಜಕಾರಣಗಳ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಅವರು ಇಂದು ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದು ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಡಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವರು ಇವರು. ಇತಿಹಾಸಕಾರರ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಹೆಸರೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಅಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇತಿಹಾಸ ಚಕ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ನಾನೂ ಆ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪುವಾಗ ಇತಿಹಾಸದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನು ಬಲಗೊಡದೆ ಅದು ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ರಾಜ್ಯ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಬಂದಾಗ ಅದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಇಂತಹ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದರೂ ಅದು ಹಾಗೇ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ತುಂಬಾ ಆತುರವಾಗಿ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸಂತೋಷ. ಇವೊತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಗಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಾದರೂ ಕೇಂದ್ರದ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವಾಗ ಬೇಗಾಂನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ನಿಮಗೆ ಶಾಪ ಹಾಕದೇ ಇರಲಾರರು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಬೇಗಾಂ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೈ ಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹಿಂದೆ ಆದ ಗತಿ ತಮಗೂ ಆದೀತು, ಅಂತಹ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎಳೆಯುವುದು ತಪ್ಪು. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಲೀ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು ಬೇಡ, ಈ ಸರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಡಲು ಶ್ರಮಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ.

ಏಕೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಒದವಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರತಕ್ಕವರು ಕೇವಲ ಎರಡು ಜನಾಂಗದವರು ಮಾತ್ರ. ಒಕ್ಕಲಿಗರ ನಂತರ ಲಿಂಗಾಯಿತರು, ಲಿಂಗಾಯಿತರ ನಂತರ ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಈ ರೀತಿ ಎರಡು ಜನಾಂಗದವರೇ ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಬೇರೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಸ್ಥಾನ ಕೆಲವರಿಗೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು. ಈ ಭಾವನೆ ಮೊದಲು ಹೋಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ, ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು, ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕಾದರೂ, ಯಾವ ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕಾದರೂ ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರತಕ್ಕವರು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನೀವೂ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವೂ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಗದ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನಾಂತರ ಸಿಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾನು ಹೇಳಿದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗು

(ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ)

ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ಸಂಗತಿ. ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅಮಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಿಂದೂಳಿದಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ತಾವು ಒಂದು ಕಾಲು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗಿರುವ ಅಸಮತೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಸಮೃದ್ಧಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿರುವ ವಾತಾ ವರಣವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಹೊಸ ಪಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಹಾಯಕರಾಗ ಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾವು ಸಮೃದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಹೊರಗಿರುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ತೊಡಕುಗಳಿವೆ. ಆದರೂ ಸುಮ್ಮನೆ ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ಬೀಳಬಾರದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಮೈಲಿ ಗಳವರೆಗೆ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವಾದಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನೂ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವಿ. ವಾಯಿ (ಶಿರಹಟ್ಟಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು 'ಕರ್ನಾಟಕ' ವೆಂಬುದಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಏನು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಕವಿಗಳು ಈ ಕನ್ನಡದ ನೆಲವನ್ನು, ಈ ಕನ್ನಡದ ನೀರನ್ನು ಈ ಕನ್ನಡದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯಾದರೂ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡದ ಕವಿಗಳಾದ ಸಾಲಿರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ ಅವರು ಒಂದಂ ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಕವನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

“ಕನ್ನಡದ ಪುಷ್ಪನಿಗೆ ಪರಮಪಾವನಿ ತುಲಸಿ ;
ಕನ್ನಡದ ನೀರ್ವನಲೆನಗೆ ದೇವನದಿ ;
ಕನ್ನಡದ ಕಲ್ಲೆನಗೆ ಶಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲೆ ಕನ್ನಡಂ ದೈವಮೈ : :
ಕನ್ನಡದ ಶಬ್ದವೇನಗೆ ಒಂಕಾರಮೀಯನ್ನ ;
ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯೇ ಗಾಯತ್ರೀ ಅದ್ಭುತ ಮಂತ್ರ ಮಿನ್ನಾವುದೈ ;
ಕನ್ನಡದ ಸೇವೆಯಿಂದಧಿಕಂ ಮೀಜಗಡೊಳನಗೆ : :

ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರು ಆಳಿದ ನಂತ ; ಚಿನ್ನವಿಚಿನ್ನವಾಗಿ ಹರಿದು ಹುಚ್ಚಿಹೋಯಿತು. ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರು ಅನೇಕ ರಾಜರ ಆಡಳಿತ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟರು. ಸರಿಸ್ತಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾ ಬಂತು. ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ದೇಶದಿಂದ ವಾಪಸ್ ಬಂದ ನಂತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಸ್ವರೂಪ ಬಂತು. ಆಗ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದರ, ನಾವು ಏನು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಜನರಿಗೆ ಅವರವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಗಂರಿ ಮುಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಗಳು ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದರು ಅದರಂತೆ ಕೇರಳ, ಮದ್ರಾಸ್, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳಗಳು, ಅಂಧ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ರಚನೆಯಾದವು. ಈ ರೀತಿ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾ ವಣಿ ಮಾಡದೆ ಇದುವರೆಗೆ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಯಿತು. ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಜಾಗೃತ ಆಗಬೇಕು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿರುವ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಹೆಸರಿನ ಬದಲಾವಣೆಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯ

ವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಯಾರೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ಕವಿಗಳು ಸಹ ಈ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ:

‘ಕರ್ನಾಟಕಾಂಬೆ ನೀ ಧನ್ಯ ಧನ್ಯ ;
ಹಳೇಬೀಡು, ಬಾದಾಮಿ, ಬನವಾಸಿ,
ಬಿದನೂರು, ಮಳಬೀಡ ಕರ್ನಾಟಕ,
ವಿಜಯನಗರದ ಕಲಿಸಾರ್ವಭೌಮ,
ನೈವೆಂದೆಸೆದು ಹೆಸರಾದ ಹಳೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಮೆರೆದೆಯಮ್ಮಾ ;

ಎಂಬುದಾಗಿ ಕವಿಗಳು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಮಾಯಣ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತದಂತಹ ಉದ್ಭವ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸ, ಪುರಂದರದಾಸ, ಕನಕದಾಸರ ದಾಳಿ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದವು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಬ್ಬಿಸಿದವು. ಬಸವಣ್ಣ ನವರು ತಮ್ಮ ವಚನವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಸಂಸ್ಕೃತ ಓದಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಮುಕ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬಸವಣ್ಣ ನವರು ಕನ್ನಡ ವಚನವನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ೧೯೨೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆದಾಗ, ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ, ‘ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಹೆಸರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯಿತು. ಅದರ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಬರಡೇಣಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶರಬಂದಿ ಚಳವಳಿಯ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನು ಸರ್‌ದಾರ್‌ವಲ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಒಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯಿತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಿರಿ ಸಿದ್ಧಿ ದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಒಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಗೂ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂತು ಅದೇ ಹೆಸರು ಮುಂದುವರೆದುಕೊಂಡು ಬಂತು. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಅದ್ವಿತೀಯ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಭಾರತದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಇಡೀ ಸಮಗ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಹಳೇಬೀಡು, ಬೇಲೂರು, ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುತಹ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಸಿರಿ ಪ್ರಮುಖದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಸಹ ಈ ಒಂದು ಶ್ರೀಗಂಧದ ಸಿರಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರಮುಖದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಬ್ಬುತ್ತಿರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚನೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೬ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ೧೬ ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಹಾಡಿ ಹರಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರಾಂತ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ಆರ್.ಆರ್. ದಿವಾಕರ್, ಶ್ರೀ ಗೋಕಾಕ್, ಮುಗಳಿ, ಮಾವುಕಟ್ಟೇಶ ಆಯಂಗಾರ್, ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ತಿ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಕೆ.ವಿ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ, ಬೇಂದ್ರೆ, ಅ.ನ ಕೃಷ್ಣರಾಯ್, ಅಲೂರು ವೆಂಕಟರಾವ್, ಮುದ್ದೂರ ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಹುಯಿಲಗೋಳ, ಮುಂತಾದವರು ಸಹ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ‘ಕರ್ನಾಟಕ’ ಎಂದು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಆ ಮಹಾರ್ಥ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ, ಕನ್ನಡ ಜನರ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಬೆಳೆಯಲಿ, ಜಾತೀಯತೆ ಮಾಯವಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡನಾಡು ಉತ್ತರೋತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

ಇನ್ನೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೊರಗಡೆ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಸೊಲ್ಲಾಪುರ, ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ, ಕಾಸರಗೋಡು ಮುಂತಾದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಳಗಾವಿ ನ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಗ್ರ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಡೆ ನುಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬಾಳ ಬೆಳೆಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬೆಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಗೌಡ (ಕುದೂರು). — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಂಥಾ ಹೆಸರನ್ನು ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಶುಭ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾದ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಜಟಿಲವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ನಾಮಕರಣವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸಭಾನಾಯಕರಾದ ಹಾಗೂ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಲು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವವರೆಗೂ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಅವರನ್ನು ನಾವು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಗಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಹೆಸರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನ ಕವಿಗಳು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಇದು ಬಹಳ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹ ದಿನ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಮಹತ್ವಪೂರಿತವಾದ ದಿನ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ದುರವಸ್ಥೆಯಾಗುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸಂತೋಷಪಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ರೈತವರ್ಗದವರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳೇನಿವೆ, ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳೇನಿವೆ, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿಂದಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮದಾರಾಜರು ಮತ್ತು ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಮಾರದೆ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನೋಪಯುಕ್ತ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗ ಮಾಡಿದರು ಆದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದ ಜನತೆ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿತ್ತು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕವನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಿನ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದಷ್ಟು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಅತಿ ಜಗೂರಾಗಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಗತಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇರತಕ್ಕ ನಿಷ್ಪಾಟ ಬೆಳಗಾವಿ ಮುಂತಾದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಇಡೀ ನಮ್ಮ ಮೂಲಾಪರ ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ವಿಳಗೊಳ್ಳುವ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಇದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ದುಃಖಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಈ ವಿಧಾನಸೌಧವನ್ನು

ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ಭವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಧಾನಸೌಧವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಈ ಒಂದು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಚನೆಗಾಗಿ ಅವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಅವರು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪದಚ್ಯುತಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದಂತಹ ಲಂಚಗುಳಿತನವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಜನಸಮಾನ್ಯರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ಕಡೆಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಬ್ಬ ರೈತನು ತನ್ನ ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಈಡೇರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ರೈತನು ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನಿಗೆ ತಾನು ಬಂದ ಕೆಲಸವು ಪೂರೈಸಿದಂತೆ ಆಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳೂ ತಪ್ಪುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂತಹ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ರೈತನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ದಿವಸ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಿಪ್ಪು ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SMT. ADDY SILDANHA (Mangalore I) —Madam Speaker—, It gives me great joy to hail Karnataka—JAYA KARNATAKA. The efforts of so many of our leaders and elders have culminated in the union of the Kannada people, formerly divided, by force of history, into Mysore Karnataka, Bombay Karnataka, Hyderabad Karnataka, Madras Karnataka and Kerala Karnataka. This happy union of our territories needed a name, a name which signified the spirit of the union and the brotherhood of the people united under one flag. We have all come together in a new State which is our own and which is the instrument of our progress and prosperity. It is most highly appropriate that the adoption of the new name—the christening of the new State—, should be under the auspices of the lady Speaker a Mysore 'MATHA', daughter of 'BHARAT MATHA'. These are symbols of rich significance. On this happy occasion, let us recall the services of Rajahs and Manarajahs, Dewans and Chief Ministers, our Administrators and Engineers, our men of light and learning, our sculptors, our poets, our singers, our sages and seers who have created Karnataka over the ages and more significantly, during the last several decades.

Our new State was born in 1956. Up till now, it has been looking for a sweet new name and has found it in the 'Karnataka' of ancient literature and of Mahabharatha.

I conclude by saying: 'JAI TO KARNATAKA'.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

SRI B. B. SAYANAK (Belgaum).—Mr. Deputy Speaker—, Sir, It is a great pleasure to me to welcome the Motion moved by the Hon. Chief Minister to rename the Mysore State as 'Karnataka'. We, the Maharashtrians are not mean minded. Hon. Chief Minister of Mysore State has respected the wishes of people of the State. My friends who are demanding Sholapur Poona and other areas—I have no objection; you can demand even Poona and Bombay—, but accept the principles for the solution of Maharashtra Mysore border dispute. The principles are language of the people relative majority, contiguity and the wishes of the people. We the people of the border area have been fighting for more than sixteen years for Marathi border areas to be merged in Maharashtra and we have won the elections successfully four times. What more do you want? Not only that. Belgaum is the crux of the problem. In the Municipality of Belgaum out of 35 Municipal Councillors 35 Municipal Councillors are Maharashtrians. The president is a Marathi man. What more do you want? That is why I have been saying before this House that Belgaum belongs to Maharashtra and it should go to Maharashtra. This is my contention and I request the House that you must accept the same principles to solve the Mysore-Maharashtra border dispute, Mysore-Kerala border dispute and Mysore Andhra border dispute. Then only justice will go to the persons who are fighting for it. Otherwise, there will be no justice. What is the use of the Maharashtrians here? To these persons who do not know Kannada language, you are sending circulars in Kannada. Why are you keeping them in Mysore State? Why should Kannada people remain in Maharashtra and other areas? The Maharashtra Government is willing to give 264 villages on the basis of language, contiguity and simple majority and wishes of the people. Why the Mysore Government has not got a broad mind? They say we must accept the Mahajan's Award, Sholapur must come to us, Kasargod must come to us. When you say like this you must accept the same principle in respect of other areas also. Whatever we want we must get, and whatever the others want, you must let them go.

Another thing. Now there is Congress Government—Mrs. Indira Gandhi's Government at the Centre. There is Congress Government in Mysore State and Maharashtra also. Why is Mr. Devaraj Urs not taking bold steps to solve the Mysore-Maharashtra border problem, which is pending for more than sixteen years? So, I request Mr. Devaraj Urs to solve the border dispute during his regime.

Lastly, I should say: I wish all progress and prosperity to Karnataka and I should say that good and efficient administration should be there to guide the people of Karnataka.
Thank you

‡ **SRI C. M. ARUMUGAM (KGF).**—Sir, at the outset, I would submit that this Resolution—I do not know who drafted this,—is not properly drafted. The Resolution says: 'that the House Recommends that

steps may be taken by the State Government for securing necessary amendments to the Constitution." Sir, it is very wrong. When this House passes a resolution, it becomes more or less law and the Government should take proper action to implement it. It is not necessary to amend the Constitution to change the name of the State. Under articles 3 and 4 of the Constitution - Article 3 says that Parliament has power to change the name of, boundary etc. It can say include Sholapur, include Kasargod. But there is no need for such a amendment for the mere change in the name of a territory. Article 4(2) says:

"No such law as aforesaid shall be deemed to be an amendment of the Constitution for the purpose of article 368."

So, for mere change of name, there is no need to amend the Constitution. The Resolution says that the Constitution should be amended. There are so many law officers in Government: I do not know why they did not take proper care about this.

SRI M. MALLIKARJUNASWAMY.—We have to introduce the change in the Schedule.

SRI C. M. ARUMUGAM.—Amendment of the Constitution means amendment of article 368.

With this observation, I support the resolution. Once it so happened in 1957 such a resolution was brought. At that time I opposed it, and opposed it on several grounds. Under that circumstance it looked that Karnataka meant, as I said last time, only one particular community. That was the reason. But now it has become possible for a man of the minority community to become the Chief Minister of the State. It was not possible at that time. Not at all. From 1957 to 1971 it was not possible. But now the times have changed. A minority man become a Chief Minister. We can see that. But there is a lot of other changes also. You might have seen in today's press reports that RAJAJI says that there is no KARNATAKA any where in Maha Bharatha. I should say that there there was such a reference in all humility that word KARNATAKA should have been there. People of the State wishes that the State should be called Karnataka, because you find names like ADI KARNATKA; REFERENCE TO PEOPLE OF Karnataka. They must have lived here even before the people of Karnataka—you come across names like ADI DRAVIDA meaning people of tamil origin, ADI ANDHRA meaning people of Telugu origin so far as language is concerned. Therefore Sir, after ten long years, I have come in this House speaking before you Mr. President supporting the name of KARNATAKA for Mysore State. I am very much enamoured about the name MYSORE because, you have Mysore Soap, Mysore Silk, Mysore Sandal. But that was confined to a very small area. If the people of the State want it I have no objec-

(SRI C. M. ARUMUGAM)

tion as I have said. But I compliment the present Government for fulfilling the long cherished desire of the people of Mysore to call themselves as KARNATAKA.

Sir, as I said, language alone is not the basis. Take for instance; in UK 4½ crores of people speak the same language namely English, 22 crores of people in USA speak English. But they do not unite. In UP 10 lakhs speak HINDI, in Madhya Pradesh and Hariyana they speak Hindi. But still they do not form one single State. How is it, from Belgaum to Kolar and from Kolar to North Kanara they have united into one single Karnataka? It is not merely language, but culture, civilisation, kith and kin one-ness. A man from Bijapur, if he comes to Tumkur, he feels that he is in his own district.

SRI S. BANGARAPPA.—What about Mr. Sayanak?

SRI C. M. ARUMUGAM.—So there is a sort of one-ness. There is a feeling that 292 lakhs of people to come together and unit together to form one single Karnataka State. Therefore the will of the people shall prevail.

Such a resolution like this was brought before the Bombay Legislative Assembly on 4-4-1933. It was said at that time that the Kannada speaking areas of the then Madras State, Bombay State and Hyderabad State should form a State called Karnataka. Mr. V. G. Jog, a Member from North-Dharwar moved this resolution in the Bombay Legislative Assembly. They said that if Mysore also is included in this, it would become a bigger State. Fortunately today Sir, we have a very big State called KARNATAKA. As I said, days have changed. Today, we are in a democratic set-up. Dr. Ambedkar in the Bombay Assembly opposed the resolution on the simple ground that if Karnataka is formed, one particular community will form a majority and that community will rule the State for ever. But the people of the state have falsified his prophesy by electing a minority community person Mr. Devaraj Urs as the Chief Minister. Today, as I see, every body must accept that the majority communities in Mysore State, are the Vokkaligas and Lingayats. It is my appeal to the Hon'ble Chief Minister that he must treat the people of these two communities as his two eyes, because they must have confidence in his leadership and the S. C. and the backward communities as his heart! And that is how we can change, rectify the entire set up, reorganise the entire group and create confidence in the major communities of the State. This is the simple reason why I opposed it at that time. Mr. Deen Dayal, Mr. Ramappa and as a matter of fact, our present Chief Minister also supported that idea that by forming Karnataka a single community becomes the majority in the State. But now they have realised, in a democratic set up, anybody can become

the Chief Minister. Tomorrow, somebody else may become the Chief Minister. There must be a sort of give and take policy between communities. People must develop sort of receptive mind. The Leader of the House need not be a majority community man. I am happy today at what has happened in our State and that is the reason why I am supporting this resolution. At the same time, I appeal to the Chief Minister that he should change his attitude to certain areas like Bijapur, Belgaum, Dharwar, North Kanara. They were demanding a separate State because they neglected by the old Bombay Government. There were no proper roads, no proper educational institutions in Belgaum or Bijapur. Today after integration, Belgaum has got all amenities it has got university colleges, aluminium industry has come up. Even Karwar has nothing but forests. Karwar is important.

5-00 P.M.

Now Karwar has also improved. This is because people in those places have come under their own Government. They are not in Bombay State now. Bombay State consisted of parts of Gujarath, Maharashtra and Karnataka. But now Gujarath has been separated from Bombay State. Gujarath State is formed. Maharashtrians have formed their own State and have named it Maharashtra. So there is nothing wrong in calling our State as 'Karnataka'. The naming has been very wisely done by the Leader of our House and Chief Minister Sri Devaraj Urs. I compliment him and I support the Resolution. I appeal to him in this connection that this oneness that is going to be created by the change of name of the State should go deep in the village level. This State should become a model in everything and should work in the best interests of the people of Karnataka.

With these few words, I compliment the Chief Minister again and conclude.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Sri Armugam, I retorted in a mild way that amendment to the Constitution is necessary for altering the name of the State. For the hon. members' information, I shall read Art. 3 (e) of the Constitution, which reads : "Parliament

may by law.....

* * * * *

(e) alter the name of any State :"

Of course, Article 4 is consequential. I am passing on a copy of the 'Constitution' to the hon member.

SRI C. M. ARUMUGAM.—Since you have referred to the Constitution, don't think I do not know the provisions of the Constitution. Kindly read Art. 2 which reads as follows :

“Parliament may by law admit into the Union, or establish, new States on such terms and conditions as it thinks fit.”

MR. DEPUTY SPEAKER.—There is a special procedure. The member cannot impose everything.

SRI C. M. ARUMUGAM.—In this matter there is no discretion for the Deputy Speaker or Speaker. The law should be read as it is. Article 4 states :

“(1) Any law referred to in article 2 or article 3 shall contain such provisions for the amendment of the First Schedule and the Fourth Schedule as may be necessary to give effect to the provisions of the law and may also contain such supplemental, incidental and consequential provisions (including provisions as to representation in Parliament and in the Legislature or Legislatures of the State or States affected by such law) as Parliament may deem necessary ”

Clause (2) says :

“No such law as aforesaid shall be deemed to be an amendment of this Constitution for the purposes of article 368.”

So, this is not an amendment of the Constitution. Parliament has power to enact a law and they can change the name of the State. That does not mean it is an amendment of the Constitution. Please refer this point to the Advocate-General and give a ruling tomorrow.

MR. DEPUTY SPEAKER.—It is not such a complicated matter

SRI C. M. ARUMUGAM.—Or please refer to the Law Department.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I know it myself.

SRI S. BANGARAPPA.—Under the Constitution no matter can be referred to the Law Department. It is only the Advocate-General who has to be consulted.

SRI C. M. ARUMUGAM.—For my satisfaction, please refer the matter to the Advocate-General to know the Constitutional position.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will consider over it.

‡SRI D. B. KALMANKAR —(Afzalpur). Mr. Deputy Speaker, While wholeheartedly supporting this Resolution which is before this august House, I want to say a few words.

As you know very well, *de facto* Karnataka came into existence when the States Reorganisation Act was brought into force and the New State of Mysore was formed. Then alone Karnataka was formed with the Karnataka areas which were in different States such areas where Kannada-speaking people were scattered, were brought together and a new State was born. That is why I say *de facto* Karnataka came into existence in the year 1956 itself. It is the naming ceremony that we are doing: that was delayed. As a matter of fact, Karnataka was formed then only. The process of emotional integration started then only. Today we are going with *de jure* recognition to that concept of Karnataka. So, now it is no good saying anything against or in favour of Karnataka. Karnataka is an accomplished fact. Now we are only giving *de jure* recognition.

No doubt, we know that Mysore State has its own history and traditions. But the name 'Karnataka' is more comprehensive and more attractive. By naming our State as Karnataka, emotional integration will take place. People coming from Hyderabad, Karnataka, Bombay, Karnataka and such other areas are very proud that today this naming ceremony is taking place because they have contributed very much for the development of this Karnataka. If you take literature and history the people who have worked for Karnataka hail from different areas comprising this new State of Karnataka. So it is our duty to say that we are proud of them and their sacrifice and their martyrdom for whatever they have done for the creation of Karnataka. As the speaker preceding me stated, we cannot forget the name of Sri Gopala Gowda. If he were alive today, he would have been very happy to see Mysore State being named Karnataka.

Sri Deve Gowda took objection to some word being stated about our Chief Minister. But one thing remains: what was not possible to the ardent protagonists of Karnataka in the past, has been realised by Sri Devaraj Urs. In deference to the wishes of the people of Karnataka, he bowed to fulfil their aspiration whatever his personal view might have been. It shows his democratic attitude for the solution of problems. He might have had his own opposition in regard to renaming of the State but in deference to the wishes of the people, he bowed to the demand for naming this State as Karnataka. So, that way I think the historic task was to be done by Sri Devaraj Urs; which could not be done by the earlier Chief Ministers however ardent a champion of Karnataka they may be.

From that point of view, today I say that it is a thing of pride for us. Today we are happy that we have been able to participate in the naming ceremony of the sixteen year old child of Karnataka.

With the emergency of Karnataka on the map of our Country, what I feel is that Karnataka should create new traditions. Karnataka should be the first State in the whole of the Country to

(SRI D. B. KALAMANKAR)

create new traditions of democracy, secularism, nationalism and socialism. These are the four pillars of our State. I hope that this new Government under the dynamic leadership of the Chief Minister will emerge as a true socialist Government and that it will, as Sri Thimmappa said, give new directions to the events that are to follow. Today, our people are in poverty; they are facing scarcity; they are facing drought and untold misery. Now it is up to him to see that he gives justice to all parts of this vast area of Karnataka inhabited by three crores of people. They are expecting justice from him and he should not lag behind in that respect. Today we from Hyderabad Karnatak Area feel that this Government has to do many things. Today there must not be any misgiving in any part of this vast area that it is neglected. I am speaking on behalf of the Hyderabad Karnatak Area and the Bombay Karnatak Area which are today unfortunately stricken with famine and drought conditions. The first thing that this Government must do is to go to their rescue as early as possible and show that the history of Karnataka has started with doing justice.

Secondly, we are really fortunate that there is a new climate prevailing in this State. The Hon. Member Sri Arumugham said that Dr. Ambedkar opposed the creation of Karnataka because a particular community will have dominance but he himself admitted that it has been falsified. What we are finding is that a climate of democracy has come to stay in the State as it has come to stay in our Country. Thanks to our leader that climate has come. Whatever may be his community or caste or creed, he is representing the real hopes and aspirations of the people. When we are thinking of democratic and socialist State, naturally the only yardstick that the people will have is whether the people who represent them are democratic and socialist and whether they are in a position to deliver the goods for them. It is only the politicians that have created these narrow conditions and narrow mindedness. I think we have started on a new state and let this Karnataka which was a land of promise and which is now recognised *de jure* show by its future course of action that it stands for the down-trodden, for the poor and for the neglected. With these words I thank the Chair.

‡ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ). — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರು ಏನೋಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೇನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನ ನಾನು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದರೂ ಸಹ ನನಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಆನಂದವನ್ನಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಪಾರವಾದ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ

ಮತ್ತು ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದವು, ಈಗ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದುದರಿಂದ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಅವರು ಅರಸು ಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬೇಡ, ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದಿರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಾಖಾಸದಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಅವರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅವರು ಅರಸು ಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅರಸರ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಅವರು ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರು. ಪಾಳೇಯಗಾರಿ ಪಂಪರಿಗೆ ಅವರು ವಿರೋಧಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಪಾಟು ಪರವಾಗಿ ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೂ, ಪಾಳೆಗಾರಿಕೆ ಉಳಿಯಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೆಲವರಿಗಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗದೆ ಅವರು ವಿರೋಧವಾಗೇ ಇದ್ದು ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು, ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಆಗ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಯಾಹ್ಯರವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುವುದು. ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರತಿಪಾಟುಗಳು ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೊರಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಅವರು ಬಂದಾಗ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ತೋರಿಸಿದರು. ದೌಡ್ಲಿರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಎಂದು ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಕಲ್ಪು ಹಾಕಿದರು. ಇದೊಂದೇ ಕಾರಣ ಅವರು ಕೊಚ್ಚಿರುವುದು. ಆದರೆ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಎಂದು ಈ ಮಂತ್ರಿಪಾಲದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುವುದು ಸಕಾರಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಧಿಟ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಧೈರ್ಯಸ್ಥರಾಗಬೇಕು. ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಾಗಲಿ, ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಾಗಲಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಂಬಲವಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದ್ದೆ. ಆಗಲೂ ಸಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿತ್ತು. ವಿರೋಧ ಇದ್ದರೂ ಅದು ಬಹುಮತದ ಪಕ್ಷವಾಗಿತ್ತು, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಧಿಟ್ಟ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ತಾಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಎದೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಸುಯಾದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದಿನವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೋಭಾವ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದವರು ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲೇ ಒಂದು ನಿಲುವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಜನ. ನಮಗೆ ಕನ್ಫ್ಯೂಷಸ್ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆಗಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಚಿಂಚಲ ಮನೋಭಾವ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೋ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮೊದಲೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಆ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮತ್ತು ಇತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಇದೆ ಅದರಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇವೆ. ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡಿ ಭಾಷೋದ್ದೇಶ ಪೂರಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾಗಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಬೆರಕೆ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಪದಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜೋಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯ ನಿಲುವು ಏನು ಇತ್ತು ಎಂದರೆ ನಾವು ಚಾತುರ್ಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡುವ ಜನವಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಲಿಂಗಾಯಿತರು,

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಆದಿಕರ್ನಾಟಕರು, ಹಂಜನರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ, ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳೆದುಬೇಕಾದರೆ ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ರಾಜ್ಯದ ಜನ ಆತ್ಮೀಯ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಯಾಯ ದೇಶದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ನಡೆವಳಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. Socialism is the Highest form of Democracy ಎಂದು ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

SRI M. MALLIKARJUNASWAMY.—But the State will wither away.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಲ್ಟಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಯವರು ಸಮಾತಾವಾದದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಬಹುದು.

SRI M. MALLIKARJUNASWAMY.—for the information of the hon. member I may say that Communism was my special subject in M. A.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಓದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಆ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಓದಿರಬಹುದು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಓದಿರುವಂಥ ಅತಿಂಥ ಮಹಾರಥರು ಆ ತತ್ವವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಸಮತಾವಾದ ಔಟ್ ಮೋಡೆಡ್ ಫಿಲಾಸಫಿ, ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದ ಔಟ್ ಮೋಡೆಡ್ ಫಿಲಾಸಫಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದೆ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಆ ತತ್ವ ಅರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ತತ್ವದ ತಿರುಳು ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ, ಭಾಷೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ಎರಡನೇ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇರುವ ಪರಂಪರೆ ಹೆಸರು. ಚರಿತ್ರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಪರ ಪರಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇರುವ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಗಬೇಕು ಎಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದೆ. ವಃಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರೂ ಸಹ ಬೆಳಗಾಂಗೆ ಬಂದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾಧಿವೇಶನ ನಡೆಯಿತು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ವಿಸ್ತಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

SRI D. DEVARAJ URS.—(Chief Minister) I acknowledge.

SRI M. S. KRISHNAN.—Thank you very much. ನಾನು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಧ್ಯೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದೂ ಕೂಡ ಚರಿತ್ರೆಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು, ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದವರು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಇದು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ವಿರುದ್ಧ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾತಾವಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಾತಾವಾದಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಗೆ ಬಾರದೆ ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಸಮಾತಾವಾದಿ? ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು? ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಸಮಾತಾವಾದಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮೆಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಯ್ಯ.—(ಸಿರಿಗುತ್ತಿ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಕರ್ನಾಟಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿದು ಹುಚ್ಚಿಹೋಗಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕವು ಒಂಟಿ ನವಂಬರ್ ೧೯೫೬ ರಿಂದ ಒಂದುಗೂಡಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಹೋದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರಲು ಧೈರ್ಯ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಅರಸು ಮನೆತನದವರೊಬ್ಬರೇ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ತಂದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ೧೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗ ಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ ಹೋರಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರಲು ಧೈರ್ಯ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಎಂ.

ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರೇ, ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಎಂದೇ ಹೆಸರು ಇರಬೇಕು, ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನು ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಮೂರು ಗುಟೆ ಕಾಲ ಭಾಷಣವನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಸಾರಿ. ಅಂಥವರು ಜನರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿಸಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮುಡಿಸಿದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಹಿರಿಮೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂಟಿಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೇರ್ಪಡೆ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಯಾಯಿತು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿತ್ತು. ಆಗ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ೯ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿದ್ದವು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅಲ್ಲೂ, ಆದೋಣಿ ಮತ್ತು ರಾಯದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಅಂಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಉಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಸೇರಿದವು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನಸು ನನಸಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂದವರು, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿ ನವರು, ಕೊಡಗಿನವರು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾವನೆ ಏನಿದೆ ಅದು ೧೬ ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾವನೆ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಂದಿಯಾದರೂ, ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಂತಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೀಗಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಮೈಸೂರಿನವರು ಹಳೆ ಮೈಸೂರಿನವರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ನಾಟಕದವರು ನೀವು ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿ ನವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಮೋದರರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಅಂಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವ ಅಲ್ಲೂ, ಆದೋಣಿ ಮತ್ತು ರಾಯದುರ್ಗ ಈ ಮೂರೂ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಅವು ಕನ್ನಡಿಗರು ೧೫-೨೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಾರವೆತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ನಿಲುವೇನು, ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವೇನು ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡಿಗರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಬೇಡ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರವಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಮೋದರರೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದರೆ ನಾವು ಏಕೆ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದು? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಖಚಿತವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಂಧ ಬಾರ್ಡರ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಭಾಗಗಳು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಹೊಸಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಕೊಯಮತ್ತೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ತಾಳವಾಡಿ ಫಿರ್ಕಾ, ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಡಕುರಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಬಾರ್ಡರ್ ಕಮಿಟಿ ಇರುವಂತೆ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಬಾರ್ಡರ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬರುವ ಭಾಗಗಳು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ (ಅನೇಕಲ್) : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂದು ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇಚ್ಛಿರತಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ವ್ಯಕ್ತೀಕರಿಸಿ, ಸುಸ್ಥಗತಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಹೆಸರಾಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕವಿ ಪುಂಗವರು ಋಷಿಗಳು, ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ೧೬ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಸಹ ಆಗದೆ ಇದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಈ ದಿವಸ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಣಯವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಲಚಕ್ರ ಉರುಳಿದ ಹಾಗೆ ಹಾಗೂ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಈ ಒಂದು ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ ಬಂದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಪ್ರಣಯ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಒಂದು ಮೆರುಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಕವಿಗಳು, ಋಷಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ವಾಂಸಗಳು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡನಾಡು ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಒಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚುಗಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ಏನಿದೆ ಅದರಂತೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸವಲತ್ತುಗಳು ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಹೃದಯದಿಂದ ಒಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಹಾಗೂ ದಿವಂಗತ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು, ಮತ್ತು ಅಂದಾನಪ್ಪ ದೊಡ್ಡಪೇಟೆ ಅವರು, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಸತತವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾದದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪ್ರಣಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಹಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಬ್ದ ಬಂದಿದೆ. ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಶಬ್ದದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಏಕ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಯೋವೃದ್ಧರಾದ ಅವರು ಇಂತಹ ಶುಭ ಲಗ್ನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಮಾತನ್ನು ಆಶೀರ್ವದವನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ನಾಡು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡನಾಡು ಬಹಳ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳು ಇನ್ನೂ ಸೇರಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಹೊಸೂರು, ಕಾಸರಗೋಡು ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೊಡನೆ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತಾಗಲೇ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ದಿವಸ ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ದಿವಸ; ಈ ಪೂತ್ರಿನ ದಿವಸ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಪುನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಒಂದೇ ನೀತಿಯಿಂದ ಒಂದೇ ತತ್ವದಿಂದ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಲು ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸುಗಮವಾಗಿ ಬೆಳಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯ್ಡು (ಶಾಂತಿನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರುವ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸುಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕವಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಸಾಯ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನ ಹೃದಯ, ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದವರು ಈ ಪೂತ್ರಿನ ದಿವಸ ಒಂದಾಗಿ, ಒಡಗೂಡಿ, ಬಾಳುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾಲ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಧರ್ಮ ಕಾಲವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆಯೋ, ಒಂದೆ ಯಾವ ವಾತಾವರಣ ಇತ್ತೋ ಅಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಈ ಪೂತ್ರಿ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಇತ್ತು ಈಗ ಇಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ, ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನವರು ಭಾವೈಕ್ಯತೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಟ್ಟು, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕಾಲಕಳೆಯದೆ, ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು "ಮಾಡಲ್ ಸೇಟ್" ಆಗಿತ್ತು, ಅದೇ ರೀತಿ ಕರ್ನಾಟಕವೂ

“ಮಾಡಲ್ ಸ್ಪೀಚ್” ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ಆಸೆ ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕವಿಗಳು ವರ್ಣಿಸಿದ ಹಾಗೆ, “ರವಿ ಕಾಣುವೆನು, ಕವಿ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ” ಎನ್ನುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕವಿಗಳು ಕಂಡಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯಾದ ಮೇಲೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯಾಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಒಬ್ಬರು ನಂಬಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಸದ್ವೃದ್ಧಿ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಐಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಬಾಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ದೇಡ್ಡ ಆಸೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಾಮಕರಣವಾದಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ವಿಧಾನಸೌಧದ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವೀರ ಸೌಧವನ್ನು, ವೀರರ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ, “ಸಿರಗನ್ನಡಂಗಲ್ಲೆ, ತಾಯಿನಾಡು ಬಾಳ್ಗೆ”. ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. “ಜೈ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆ”.

† ಶ್ರೀಮತಿ ರಾ. ಕಾಂ. ಮಹಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ (ಅಂಕೋಲ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದು ನಮಗೆ ಹರುಷದ ಮೂರನೆಯ ದಿವಸವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹುಷವಾದಾಗ ಮಾತನಾಡಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಬಹಳ ಹರ್ಷವಾಗಿದೆ ಯಾದರೂ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ತಪ್ಪೋ, ಒಪ್ಪೋ ನಾನರಿಯೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ, ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನಗಳು ತಾವು ಬಯಸಿದಂಥ ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ೧೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಇದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಮಧುರವಾದಂಥ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಘೋಷಿಸಿದಾಗ, ಅದರ ದಿಟ್ಟತನ, ಅವರು ಇಚ್ಛೆ ಹೆಚ್ಚೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಹರ್ಷವಾಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬುದು ಮಧುರವಾದ ಹೆಸರು.

[Madam Speaker in the Chair]

ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವುದರೊಳಗೆ ಪದ ಭೇದವಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ‘ಣ’ ಇದ್ದುದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ತರಣ, ತರಣಿ, ಶೆಗಣಿ, ಇಂಥಾದ್ದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕ ವಾದುದು ಅಲ್ಲ. ಇದು ಜನರಿಗೆ ಕೇಳಲು ಮಧುರವಾದುದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಮಧುರವಾದಂಥ ಅರ್ಥವಿದೆ. “ನ” ತನು, ಮನ, ಧನ ಎಂಬ ಪದಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ‘ನ’ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದು ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಮಧುರವಾದಂಥ ಶಬ್ದ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಒಮ್ಮತದಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂಥ ಹೆಸರು ಘೋಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ತತ್ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ನಾಡು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ೧ನೇ ಸಮಯದ ೧೯೫೬ ರಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇದು ಆಗ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಜನರಲ್ಲಿ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು, ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದೆ ಸದ್ಗೃಹರೂಪ ಸಹ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ದಿಟ್ಟ ವೀರರು ಎಂದರೆ, ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ ಅವರು. ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದನ್ನು ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಮಹತ್ವ ಇದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ಒಮ್ಮೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಹಾತಾಯಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ಮಗುವಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಊರ ಹಿರಿಯ ಜನರನ್ನು, ಅನೇಕ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕರೆದು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ೧೧ನೇ ದಿವಸ ಮನೆಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕು. ಈ ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಧೀರ್ಘವಾದ ಚರ್ಚೆಯು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ದಿನ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ೧೬ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದು ಅನಂತರ, ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಬುಗ ಯಾಗದಿಂದ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಇದೇ ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿಗಳು, ಪಂಡಿತರು, ಸಂಸ್ಕಾರಿಗಳು, ವರು ಹೇಳುವುದರಿಂದ, ಅದೇ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತಾಯಿಯಾದಂಥ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ

(ಶ್ರೀಮತಿ ರಾ. ಕಾಂ. ಮಹಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ)

ಖೇತಾಂಬರಧಾರಿಯಾಗಿ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿ ಕುಳೊಂಡು ಅವರ ಮಡಿನಿನ ತೊಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜೋಗುಳ ಹಾಡಿ, ಜೈ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹಾಡಿ ಹರಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆ ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಆಯುಷ್ಯ. ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಆ ಮಾತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಈ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿವರ್ಗರಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲಿಗರಾಗಿ ಇರೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಆರ್. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ವಂದಿಸಿ ಬಂಧ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಬೆಂಬಲ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ನನ್ನ ನಾನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ನಡೆದಂಥ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಲಾಲ್ ಹಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದರೂ ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವು ಆದಂಥವರು ಕೂಡ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಒದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇದೇಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಓ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಮಾತನಾಡಿ ತಮ್ಮ ಹೃದಯದಿಂದ ಬಂದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸದೆ ಮೌನದಿಂದ ಕುಳಿತು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮೌನದಿಂದಲೇ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ತಂದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು, ಎದುರು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನಾಯಕರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ನಾನು ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ, ಜಮಖಂಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುವಾಗ ನಾವು ಒಂದೊಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವಾಗುತ್ತೇವೆ ಅಷ್ಟೇ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಇನ್ನ ರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಕೀರ್ತಿ ಮತ್ತು ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಡೀ ನಮ್ಮ ಸಭೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಳ್ಳೆ ಇದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಏನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಜನರು ಏನು ಆಸೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರ ಭಾವನೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅದರಂತೆ ನಡೆದಿದ್ದೇನೆಂಬುದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣ ರವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಭಾವನೆ ಇರಬಹುದು, ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧೈರ್ಯ ಬೇಕು ಎಂದು. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಮೊದಲು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಯತಕ್ಕಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಣ್ಮೆ ಬೇಕು. ಪಲ್, ಆಫ್ ದಿ ಪೀಪಲ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧೈರ್ಯ ಬೇಕು. ಧೈರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ. ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಧೈರ್ಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಡೆದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಿರ್ವಹಾರವಾದ ಮನಸ್ಸು ಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದ್ದು ನಾನು ಒಂದು ನಿರ್ವಹಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಜನತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಹಾಗೆ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿದೆ ಅಷ್ಟೇ. ಇನ್ನೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಾಜಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಡೆಕ್ಕನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ನಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Deccan Herald, dated 27th July 1972.

RAJAJI UNABLE TO FIND ORIGIN OF 'KARNATAKA'

Madras, July 26.—Swatantra leader C. Rajagopalachari is unable to find out the origin of the word "Karnataka", the new name proposed for Mysore State.

"Karnataka is not the name of any region in India nor the denomination by which any language is known," he said in his article in the current issue of "Swarajya".

He said the addition of North and South Kanara did not justify the giving up of the old name—Mysore—which had a reference to the Goddess Chamundi overcoming the Mahishasura.

Karnatak music as distinguished from Hindustani music had also no reference to Mysore or North or South Kanara or Mangalore, Mr. Rajagopalachari said—UNI.

ನಾನು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟೀರನ್ನು ಸಹಾ ಓದಿ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನಿದೆ ನೋಡೋಣ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಾಲ್ಯಾಂಗಳನ್ನೂ ತರಿಸಿ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ರಾಜಾಜಿಯವರು ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ವಿಚಾರವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ನಾಮಾಂಕಿತ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲೂ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಮೈಸೂರು ಮಹಿಷಾಸುರ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಹೆಸರು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟಾಗ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಇಡಬಾರದು? ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇನೋ ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಯಿತು, ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಜನತೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು ಸೇರಿದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು ಭಾಗ ಆದುದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಇರುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ಬಹುದಿನಗಳಿಂದಲೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಹಿತಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರೇ. ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ನರವರ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಇದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿ ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಜಾತಿಯ ಆಧಾರವಾದ ಯಾವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೂ ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಇರಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೊರ ದೇಶದವರೊಬ್ಬರು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀ ಮಿಲ್ಸ್, ಎನ್ನುವವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತೂ ಒಂದಿದೆ. ಮತ್ತು ಇದನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಯವದನರಾಯರು ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಎಂಟು ವಾಲ್ಯಾಂಗಳನ್ನೂ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಗಳಿವೆ. These books are worth possessing by the Hon. Members of this House and the Upper House. For all the 8 volumes they charge only Rs. 15.

ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿರುವವರು ಆಯಾ ಭಾಗದ ಜನತೆಯ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು, ಇದು ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದೂ ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇವೆಂಟು ವಾಲ್ಯಾಂಗಳೂ ಬೆಲೆಗೆ ಒಗ್ಗುತ್ತವೆ. ಇದು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬೆಲೆ ಎಲ್ಲಾ ವಾಲ್ಯಾಂಗಳೂ ಸೇರಿ ರೂ. ೧೫.೦೦ ಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ, ಇದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಯವದನ ರಾಯರು ಹಿಸ್ಟರಿ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟೀರು ವಾಲ್ಯಾಂ ಒಂದು ಪ್ರತಿ *೫* ರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:—

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್)

"Karnataka Derivation : The derivation of Karnata and its quasi-adjectival form Karnataka, is uncertain. Dr. Gundert has proposed Kar-Nadu, "the black country," as the original form of Karnata, in allusion to the black cotton soil of the plateau of the Southern Dekhan. Trivikrama Bhatta, the author of Nalachampu (10th Century) and his commentator appear to have been familiar with the Kannada language. While interpreting the word Nashta Charya, the commentator gives Kannumuchchale (hide and seek) as its anarese equivalent. Again, while giving the meaning of 'Paribhasha,' he takes it to mean Karnata and other languages. Trivikrama Bhatta himself uses the word Karnatachetti, servant girl of the Karnata country, showing thereby his acquaintance with the Kannada people and their country. Other scholars have suggested that Karnata is derived from Karu-Nadu, "the elevated country," with reference to the height of the plateau above the sea-level. Kannada is supposed by the Indian Grammarians to be a Tadbhava formed from Karnata, though it is more likely that the latter is a Sanskritised form of the original Kaunada. Sir Walter Elliot was inclined to connect Karnata with Karni or Karni, as in Satakarni, the family name of the early rulers before and after the Christian era. The Rev. F. Kittel states that Kar means blackness. In the Meckenzie MSS the derivation of Karataka is given as Karana ataka, "pleasing to the ears" of all men, and hence applied to "this honoured and renowned country." The same derivation also appears in the Visvagunadarsa, a work assigned to the 18th century. Mr. Rice wrote thus in the last edition of this Gazetteer : "if a heterogeneous compound be permissible of which there are many examples, and for which there are special rules in the language Karnata might, perhaps, be Karnata, amusing or pleasing to the ear; the "sweet musical Canarese" of Colonel Meadows Taylor."

The name Karnataka occurs as early as the 6th Century in Varahamihira's Brihatsamhita and its mention in Somadeva's KATHASARITSAGARA, probably due to its being mentioned in his source, viz., the PAISACHI BRIHATKATHA of Gunadhya, carries it further back to the earliest centuries of the Christian era. It also occurs in the form KANNADAR in the Tamil poem named SILAPPA DHIKALAM, which is supposed to go back to the second or third century A. D. and in the form KARUNADAGAN in the Velvikudi plates (c. 770) of the Pandya King Parantaka. The Sanskrit poet Rajasekhara (c. 900) refers in his KAVYAMIMAMSA to the mannerisms of the Karantakas in reading their books. In this form it occurs in Trivikramabhatta's NALACHAMPU, which cannot be later than the 10th century A. D., as it is quoted by Dhara in his SARASVATI KANTHABHARANA Alberuni (c. 1030) uses Karnataka as if a general

term for the South. For, in describing the limits within which a Brahman might reside, he says :—

"He is obliged to dwell between the river Sindh in the north and the river Charmanvati (the Chambal in the South," He is not allowed to cross either of these frontiers so as to enter the country of the Turks or of the Karnataka. Further, he must live between the ocean in the East and West."

ಹೀಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಅನ್ನೋ ಹೆಸರಿಗೆ ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ರಾಜಾಜಿ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಧಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

Again, in the HISTORY OF MYSORE Vol. I by Sri Hayavadana Rao it is stated :—

"The Kalambas, the Gangas, the Chalukyas the Cholas, the Hoysalas and the Vijayanagar Emperors, among others, successively governed the country or parts of it leaving vestiges of their rule. Geographically, the country during these epochs, formed, as it does now, part of the Karnatak (Kar-nadu, Karnata, Kannada) being apparently a division of, or coterminous with the extensive tract variously referred to in inscriptions and other sources as Kuntala-desa, Erumai-nadu, Mahishamandala etc."

So, there are historic writings and instances to show that this land was once referred to as Karnataka Desa, Karu-nadu and Kunthala Desa.

ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಡೆಕ್ಕನ್‌ಪ್ಲೇಟೋ ಭಾಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ತದನಂತರ ಘಟ್ಟದ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರದೇಶ ಏನಿದೆ, ಅಂದರೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಈಸ್ಟರ್ನ್ ಘಾಟಿನ ತಳಭಾಗದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟು. ಘಟ್ಟದ ಮೇಲು ಭಾಗದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕರುನಾಡು, ಕರ್ನಾಟ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಅನ್ನುವ ಮಾತು ಬಂದಿವೆ. ಮುಂದೆ ತಮಿಳು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಯಾವುದೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಒಂದು ಸಂಬಂಧ ಇತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಜಗಳ ಇಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಸಹ ನಮ್ಮ ಸಹೋದರರು. Mr. Armugam is also our brother.

ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು.—ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ ತಾಯಿ ಭಾಷೆ ;

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲ.

ಹೀಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಚರಿತ್ರೆ ಆಧಾರ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಹಿರಿಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್)

ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೆಸರು ಕರೆದಿದ್ದಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲರ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಗೆ ಇದು ನಾಂದಿಯಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಹಿತಸಾಧನೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸುವೆವೆಂದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನನ್ನ ದಿವಸ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ ಎಂದೂ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆಮರ್ಗಂ ಅವರು ಈಗತಾನೆ ಒಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಹೇಳಿದರು ಏನೇದರ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಮತಗಳೆಂದೂ, ಜಾತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು. ಆ ಮಾತಿಗೆ ನಾವೇನೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಯಾರೇ ಹೇಳಲಿ ಅಥವಾ ಬಿಡಲಿ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ಅನುಮಾನ ಏತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮತವನ್ನು ಅಥವಾ ಜಾತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಏನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಎಷ್ಟು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ನೋವು ತಿಂದವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನೋವು ಇಲ್ಲದವರು ನೋವಿನ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ; ಯಾರೇ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಲಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಮಾನರ ; ಕಾನೂನಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬರೂ ಅಧೀನರ. ಆ ರೀತಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಯಾರೋ ಕೆಲವರನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜಾತಿಯವರನ್ನು ತುಳಿಯುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಯಾವುದೆಂಬುದು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೇವಲ ಭ್ರಾಂತಿಯ ಮಾತು.

ಅದು ರಾಜಕೀಯ ಕುಚೇಡ್ಡೆಯ ಮಾತು. ಯಾವ ಜಾತಿಯೇ ಆಗಲಿ ನಾವು ಜಾತಿಮತಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ, ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ರೀತ್ಯಾ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕೊಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅವರವರ ದೇವಾಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಅವರು ಪೂಜೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಅವರ ಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅವರು ಪೂಜೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಮೊನ್ನೆ ನೃಸಿಂಹನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವಾಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಊಟಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಊಟ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಮ್ಯಾನೇಜಮೆಂಟಿನವರು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ತೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಒಡವರು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮದರು ಎರಡು ಜಾತಿಗಳವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದುಗುಡ ಏನಿತ್ತು ? ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಯಾವ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ದೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿತ್ತು. ಈ ದೂರಿಗೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದರೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದವರು ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೋಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ದೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅಂಥಾ ದೂರನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದು, ಈಗ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಬೇಡ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಯಾರು ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಗಳಿಸಿದ್ದರೋ ಅವರು ಇತರರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಈಗ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದವಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಚಿಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯು ಮುಂದೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾಗಲೀ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವ ಮಾತು. ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ದಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರಬಹುದು. ನಾವು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾ ಮಾರ್ಗ ಎಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಗುರಿ ಒಂದೇ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿ ಒಂದೇ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಬಡವರ ಜಾತಿ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಮಾಜವಾದದ ದೃಷ್ಟಿ ಇದು ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಕೆಲವರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಾಡಿದರು. ಸಮಾಜವಾದದ ತತ್ವ ಎಷ್ಟು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿದರೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೇದಲು ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ

ಇರುವವರಿಗೆ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೊರತು ಜನಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜವಾದ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇತರರನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಅವರೂ ಮನುಷ್ಯರು ಎಂದು ನಾವು ಯಾವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇತರರನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇದು ನಿಂತಿದೆ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹೃದಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅನುಕಂಪ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನು ಎಷ್ಟು ವ್ಯಕ್ತಕ ಓದಿ ಸಮಾಜವಾದ ತಿಳಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರ ಮೋಟಿವ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರೋ ಕೆಲವು ಜಾತಿಗಳನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತು ಏನಿದೆ ಅದು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರು ಇತರರನ್ನು ಶೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಬಾಯಿಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಸೋಷಲಿಜಂ ಮಾತನಾಡಿದೆ ಮೇಲೆ ಸಕ್ಕಲರಿಜಂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಈ ಎರಡೂ ಒಂದು ನ್ಯಾಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳು ಇದ್ದುಹಾಗೆ. ಈ ಮನೋಭಾವ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಾವು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಿಬಿತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಕೆಲವು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಇದ್ದು ಕೆಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಜನರು ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಬಡ ಜನರನ್ನು ಶೋಷಣೆಮಾಡಿ ಆ ಬಡಜನರ ಒಂದು ಮೂಢತ್ವವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ತಂದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಂದಾಗ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ನೀವು ಮಾಡುವುದು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳುವವರಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಬಹಳ ಬೇಗ ಬೇಗ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೦ ಎಕರೆ, ೨೦ ಎಕರೆ, ೧೦೦ ಎಕರೆ ಹೀಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ನಾಳೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಏನೋ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತಿಯವರಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕ್ಯಾರೇಜಸ್ ಮೇಲೆ ಫೀ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ೧೦೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕ್ಯಾರೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಜನ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಹರಿಸನಿಗೆ, ಪರೀಷತ್ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ನೀವು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರ ವಿಚಾರವಾಗಲೀ, ಗಿರಿಜನರ ವಿಚಾರವಾಗಲೀ, ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಲೀ ಅವರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಏನೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದಂತಹ ಸೌಕರ್ಯ, ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯುಗ ಯುಗಾಂತರಗಳಿಂದ ಸಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ನೊಂದು ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಜನಾಂಗಗಳ ಉದ್ಧಾರ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಸ್ವತ್ತವಾದ ವಿಚಾರ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರ ಮನಸ್ಸು ತಡೆಯದೇ ಹೋದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ? ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನೇ ಎಡರುತೊಡರೂಳು ಬಂದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಜದೆ ನಾವು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ. ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇದೆ, ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಇದರ ಕಡೆ ನೋಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಭಾಗದವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಎಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ಭಾಗ, ಈ ಭಾಗ, ನಮ್ಮವರು, ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು, ನಿಮ್ಮವರು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಎಂಬ ಯಾವ ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ನಮ್ಮ ಜನ ಎಂದು ಈ ಒಂದೇ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಆಗಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಲ್ಲೆಡೂ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್)

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನನ್ನ ಒಂದು ಸ್ಥಾನದಿಂದ ತಂದಿರ ತಕ್ಕದ್ದು ಸಂತೋಷವೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಆಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ, ಇವರು ಅರಸು ಮನೆತನದವರು ಆಗಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶದಪಡಿಸೋಣ ಎಂದು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಯಾವಾಗ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟನೋ ಅವಾಗಿನಿಂದ ನಾನು ಅರಸು ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವನು, ಜನತೆಯೇ ಬೇರೆ ನಾನು ಬೇರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದವನಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ಬೆಳೆದಿದ್ದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಇದುವರೆಗೆ ಇದ್ದದ್ದೂ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ದೇಶದ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಇರ ವಂಥವರು, ಯಾವ ಜಾತಿ ಮತ ಬೇಧವಿಲ್ಲದೆ, ಯಾರಾರಿಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾಭಿಮಾನ ಇದೆಯೋ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಒಂದು ಮಂಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ನನಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ಜಾತಿಯೇನು ಏನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ರೀತಿಯ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರು ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕವನು; ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು ರಾಜತ ಅಥವಾ ಫ್ಯಾಡಲಿಸಂ ಎಂದು ನಾವು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತಿವೋ, ಇದನ್ನು ಇತರ ಯುವಕರಿಗೆ ಚಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದಾಗ ಏನೊಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದೇ ಪರಿಣಾಮ ನನ್ನ ಮೇಲೂ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಧಮಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಬಾಕಿ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಅನುಭವವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದೇ ಅನುಭವ ನನಗೂ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ರಾಜತಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಫ್ಯಾಡಲಿಸಂನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಆಗಿನಿಂದಲೇ ವಿರೋಧವಾದ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ರೇಶನಲ್ ಇಲ್ಲಿ, ತರ್ಕಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನ್‌ಗಳು ಬೆಳೆದುಬಂತೋ, ಆಗ, ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಅದು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ತತ್ವಗಳೇ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ, ಅಥವಾ ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟು, ಇರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾವು-ಇವು ಮೂರು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಮಜಾತ್ಯಾ ಗಂಡಿಜಿಯವರು ಈ ರಾಜರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ, ಅದು ಸರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರಿ ನಾನೂ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೋಧ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದದ್ದು ಉಂಟು. ಆ ಮೇಲೆ ಕೆಲವರು ನನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಒದಲುವಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಏನು ಮನಸ್ಸು ಇತ್ತೋ ಅದೇ ಮನಸ್ಸು ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ನಿರೋಧ ಮಾಡದೆ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾನುಮತದ ಸ್ವಾಗತ ವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಈ ಮಹತ್ವರವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಒಂದು ಸುಸಂಭರ್ಷ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷ ಪಡತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರವೆಂದಾ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ತಮ್ಮ ಘನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದ ಘಟನೆ ನಡೆದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮತಾಧಾನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಪಡಿದ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ಶುಭ ಸಂಕೇತವೆಂದು ತಿಳಿದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಎಲ್ಲರೂ ಕರತಾಡನೆ ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ :—

“ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ‘ಕರ್ನಾಟಕ’ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ತಮ್ಮ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ತಿಳಿಸಲು ಮುಂದುವರಿದರು”

(ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಜಯಕಾರ ಮಾಡಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿರ್ಣಯದ ವಿರೋಧ ಯಾರು ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

The Resolution was adopted

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈ ಶುಭ ಸಂತೋಷದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಸೂಚಕವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೆಯೂ ಚೆಲ್ಲುತ್ತೇನೆ.

(ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜರು ಮತ್ತು ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದರು)

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾನು ಈಗ “ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಹೋಷವಾಗಿ “ಜಯವಾಗಲಿ” ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—“ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ”

ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು.—“ಜಯವಾಗಲಿ”

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—“ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ”

ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು.—“ಜಯವಾಗಲಿ”

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—“ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ”

ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು.—“ಜಯವಾಗಲಿ”

(ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು “ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಜಯವಾಗಲಿ” ಎಂದು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕರತಾಡನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ನಾಳೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧-೦೦ ಗಂಟೆಗೆ ಪುನಃ ಸೇರುವುದು.

The House adjourned at Forty five Minutes past Six of the Clock to meet again at one of the Clock on Friday the 28th July 1972.
